

ΑΚΙΝΗΤΑ

Φθηνότερα τα σπίτια
στο Λονγκ Αϊλαντ
από τη Νέα Σμύρνη **Σελ. 7**

ROYAL BANK OF SCOTLAND

Ο Γκόρντον Μπράουν προχώρησε
στην άμεση κρατικοποίηση
μίας μεγάλης τράπεζας **Σελ. 12**

TOM MAXAIRAS

Ο Έλληνας που βρίσκεται
πίσω από την κατάρρευση
της Citigroup **Σελ. 12**

ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ

Η ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ

ΑΘΗΝΑ, ΚΥΡΙΑΚΗ 30 ΝΟΕΜΒΡΙΟΥ 2008

ΣΗΜΕΡΑ

Οι εταιρείες κινητής εφορμούν στη σταθερή τηλεφωνία

Ο πόλεμος κινητής τηλεφωνίας και ΟΤΕ για τον έλεγχο της σταθερής τηλεφωνίας, αναμένεται να ενταθεί μέσα στους επόμενους μήνες. Οι δύο ανταγωνιστές του ΟΤΕ, Vodafone και Wind, πιεζόμενες τόσο από την Cosmote αλλά και την ωρίμαση της αγοράς στην κινητή, αναμένεται να εφορμήσουν με ένταση για την απόκτηση μεριδίου στη σταθερή. Ο πόλεμος αυτός που ξεκίνησε ένα χρόνο πριν, αναμένεται να ενταθεί στους επόμενους μήνες, καθώς ολοκληρώνεται το «ξεκαθάρισμα», από τους «μικρούς παίκτες» της αγοράς. Πάντως, η Cosmote καθίσταται ο επικυρίαρχος στην κινητή τηλεφωνία. **(Σελ. 7)**

Ιδιότυπη φορολογική ασυλία για το Alter

Μια **ιδιότυπη** φορολογική ασυλία φαίνεται πως παρέχει το υπουργείο Οικονομίας στον κ. Γιώργο Κουρή. Υστερα από επανέλεγχο, ανέτρεψε προηγούμενη απόφαση των ελεγκτών του Σώματος Δίωξης Οικονομικού Εγκλήματος και έφτασε στο σημείο να αποδεχθεί ως γνήσια τιμολόγια του τηλεοπτικού σταθμού Alter, που ακόμη και ο ίδιος ο κ. Κουρής είχε παραδεχθεί ότι είναι εικονικά. **(Σελ. 7)**

Προτεραιότητα στην Ε.Ε. οι μικρομεσαίες

«**Πιο απαραίτητη** από ποτέ», σύμφωνα με τον Γκίντερ Φερχόγκεν, αντιπρόεδρο της Ευρωπαϊκής Επιτροπής, αρμόδιου για τις επιχειρήσεις και τη βιομηχανική πολιτική, είναι η αρχή της προτεραιότητας στις μικρές επιχειρήσεις κατά τη χώρα ευρωπαϊκής και εθνικής πολιτικής, σε περιβάλλον βωβή κλιμακωμένης εμπιστοσύνης στη λειτουργία της παγκόσμιας οικονομίας. **(Σελ. 12)**

Στη δίνη της κρίσης ο τουρισμός το 2009

Η **τουριστική** σεζόν του 2009 στη χώρα μας θα σηματοδοτείται από σοβαρή πτώση στον αριθμό των αφίξεων τουριστών και, ίσως, ακόμη μεγαλύτερη στον αριθμό των διανυκτερεύσεων, εκτιμά ο πρόεδρος του Συνδέσμου Ελληνικών Τουριστικών Επιχειρήσεων κ. Νίκος Αγγελόπουλος. Η μείωση των προκρατήσεων για ενοικιαζόμενα δωμάτια και διαμερίσματα αγγίζει ήδη το 30%, ενώ η πτώση ναυλωμένων στα επανδρωμένα yachts πολυτελείας ξεπερνά ήδη το 90%. **(Σελ. 6)**

Ο εφιάλτης του αποπληθωρισμού

Το «**φάντασμα**» του αποπληθωρισμού έχει σκεπασίσει το τελευταίο διάστημα την παγκόσμια οικονομία, με τις συζητήσεις γύρω από το θέμα να εντείνονται όσο περνάει ο καιρός. Ο προβληματισμός στους κύκλους των οικονομολόγων είναι διάχυτος, τόσο για το εάν θα εμφανιστεί το φαινόμενο όσο και για το πώς θα πρέπει να αντιμετωπιστεί. Από τη μία πλευρά, οι οικονομολόγοι στις ΗΠΑ προειδοποιούν ότι η η οικονομία κινδυνεύει να «κτυπηθεί» από το φαινόμενο του αποπληθωρισμού. Από την άλλη πλευρά, στις Βρυξέλλες καταλήγουν στο συμπέρασμα ότι ο κίνδυνος δεν είναι άμεσος. **(Σελ. 3)**

LINKS info@kathimerini.gr
Διαβάστε στο
www.kathimerini.gr/Links

- **ΟΗΕ:** Επικείμενη μεγάλη πτώση των μισθών
- **Ευρώπη:** Κάνουν διακοπές, παρά την κρίση
- **Πορτοφολί:** Οι νέες προσφορές στην τηλεφωνία
- **Μεγάλες:** Οι απαιτήσεις ασφαλείας για την παγκόσμια ναυτιλία
- **Φορολογικές:** συμβουλές από την Grant Thornton
- **Το μεγάλο κόστος:** της συμμετοχής στον ΑΣΕΠ

www.kathimerini.gr

Επί ξυρού ακμής οι εργαζόμενοι της Siemens στη Θεσσαλονίκη.

Μπούμερανγκ για την οικονομία νέος δανεισμός

ΜΕ ΥΠΟΒΑΘΜΙΣΗ της πιστοληπτικής
αξιολόγησης απειλούν τη χώρα οι διεθνείς οίκοι

Πολύ ακριβό κινδυνεύει να αποδειχθεί για την Ελλάδα το πακέτο στήριξης της οικονομίας αν η κυβέρνηση επιχειρήσει να εξέλθει της κρίσης διά του δανεισμού, προειδοποιούν με δηλώσεις τους στην «Καθημερινή» αναλυτές των οίκων πιστοληπτικής αξιολόγησης. Και μπορεί το spread των ομολόγων, το οποίο αντανακλά το κόστος δανεισμού της χώρας, να ανήλθε την Παρασκευή κοντά σε επίπεδα ρεκόρ, ωστόσο οι αναλυτές των οίκων προειδοποιούν ότι αυτό θα μπορούσε να αυξηθεί ακόμη περισσότερο αν το δημοσιονομικό έλλειμμα υπερβεί εκ νέου το 3% του ΕΠ. Σε μία τέτοια περίπτωση, η απειλή της υποβάθμισης της πιστοληπτικής αξιολόγησης της χώρας προβάλλει ως ένας ορατός κίνδυνος, ο οποίος θα επιδεινώνει περαιτέρω τους όρους

χρηματοδότησης της χώρας. Επί του παρόντος, πάντως, οι διεθνείς οίκοι χαρακτηρίζουν αισιόδοξες τις προβλέψεις του προϋπολογισμού και προβλέπουν πολύ χαμηλότερο ρυθμό ανάπτυ-

ξης για το 2009, ενώ ψέγουν τις ελληνικές κυβερνήσεις που δεν μείωσαν το δημόσιο χρέος με ταχύτερο ρυθμό όταν οι οικονομικές συνθήκες ήταν ευνοϊκές, με αποτέλεσμα σήμερα «λίγες χώρες να έχουν τόσο μικρά περιθώρια ελιγμών όσο η Ελλάδα». Όπως δηλώνει χαρακτηριστικά στην «Κ» ο αναλυτής της Standard & Poor's κ. Μρονικ «η έλλειψη δημοσιονομικής προσαρμογής για μία μακρά περίοδο υψηλής ανάπτυξης κατά το παρελθόν έχει οδηγήσει σε περιορισμένη μείωση του δημοσίου χρέους τα τελευταία χρόνια». **(Σελ. 3)**

Οι νέες παροχές

Μικρό καλδί παροχών, ώστε να διατηρηθεί υπό έλεγχο το έλλειμμα, προετοιμάζει το υπουργείο Οικονομίας. Μεταξύ άλλων, περιλαμβάνει καταβολή επιδόματος θέρμανσης, αύξηση του επιδόματος ανεργίας και αναστολή των δόσεων δανείων για όσους έμειναν άνεργοι μετά τον Σεπτέμβριο. **(Σελ. 3)**

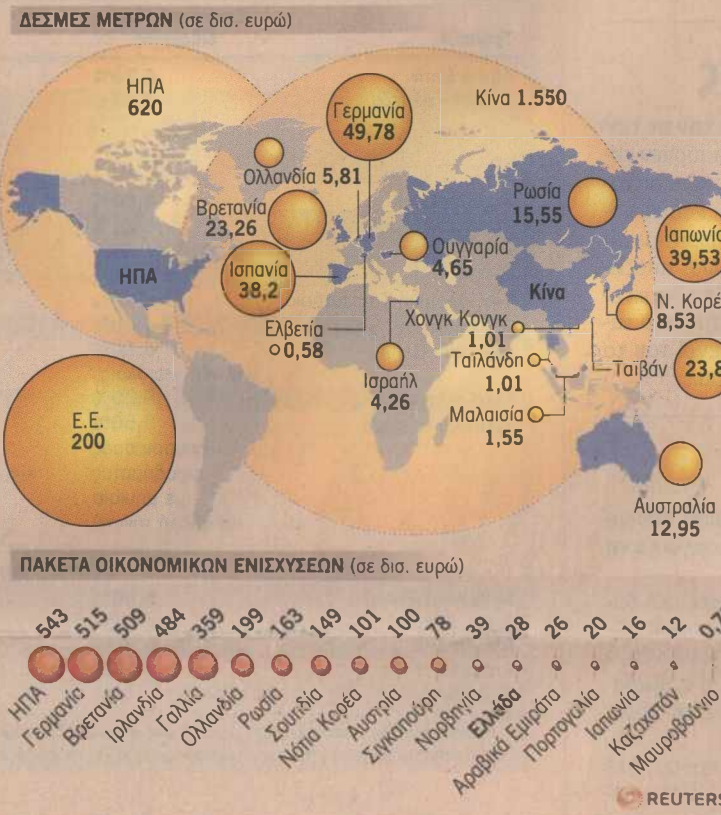
Αρχίζει η διανομή των 28 δισ. στις τράπεζες

Εντός του **Δεκεμβρίου**, πριν από τις γιορτές, θα διοχετευθούν τα πρώτα κεφάλαια του κρατικού πακέτου στήριξης στις εμπορικές τράπεζες. Τα κεφάλαια θα προέρχονται από το σκέλος της έκδοσης ομολόγων (συνολικού ύψους 8 δισ. ευρώ) το οποίο, όπως εκτιμούν επιτελείς τραπεζών, μπορεί να υλοποιηθεί άμεσα. Στον Οργανισμό Διαχείρισης Δημοσίου Χρέους (ΟΔΑΧΧ) έχουν ξεκινήσει την προετοιμασία

για την έκδοση των ειδικών ομολόγων. Παράλληλα, οι τράπεζες ενεργοποιούν τις διαδικασίες για την αύξηση του μετοχικού κεφαλαίου με την έκδοση προνομιούχων μετοχών τις οποίες θα αποκτήσει το Δημόσιο. Στόχος των τραπεζών είναι να έχουν ληφθεί οι αναγκαίες αποφάσεις από τις γενικές συνελεύσεις εντός του Ιανουαρίου, ώστε να υλοποιηθούν γρήγορα οι αυξήσεις κεφαλαίου. **(Σελ. 2)**

Πακτωλός δισεκατομμυρίων

Τα εθνικά σχέδια για την τόνωση των οικονομιών και την αντιμετώπιση της ύφεσης βρίσκονται στο επίκεντρο της επικαιρότητας από την προηγούμενη Τετάρτη, όταν η Ευρωπαϊκή Ένωση αποφάσισε να τυνώσει τη Ζώνη του Ευρώ με 200 δισ. ευρώ, ενώ η Κίνα ανακοίνωσε τη μεγαλύτερη μείωση επιτοκίων εδώ και 11 χρόνια

Στο κλίμα των όλο και πιο απαισιόδοξων προβλέψεων για την ύφεση και υπό τον φόβο των απολύσεων και της κατάρρευσης της κατανάλωσης, οι πολιτικές ηγεσίες όλων των χωρών σε Ευρώπη, Ασία και Αμερική σπεύδουν να τονώσουν τις οικονομίες τους, άλλοτε με φοροαπαλλαγές, άλλοτε με επενδύσεις σε έργα υποδομής και άλλοτε με επιδοτήσεις σε θέσεις εργασίας. **(Σελ. 11)**

Σε επιφυλακή οι εταιρείες στα Βαλκάνια

Σε **επιφυλακή** βρίσκονται οι ελληνικές επιχειρήσεις βιομηχανίες που δραστηριοποιούνται στη ΝΑ Ευρώπη. Οι εταιρείες έχουν ήδη προετοιμάσει επιχειρηματικά πλάνα για να αντιμετωπιστεί η επερχόμενη κρίση στην περιοχή. Τα σχέδια έκτακτης ανάγκης για τη θωράκιση των επενδύσεων στην περίπτωση επιδείνωσης των οικονομικών στην Νέα Ευρώπη περιλαμβάνουν τρεις άμεσες κι-

νήσεις: α) σταδιακή μείωση των μονάδων παραγωγής, για να εξασφαλιστεί χαμηλότερο κόστος, β) περιορισμό επενδύσεων για να διατηρηθεί η ρευστότητα που είναι απαραίτητη για τις ταμειακές ροές των θυγατρικών τους επιχειρήσεων, και γ) πάγωμα των προσλήψεων ή και ακόμα μείωση του προσωπικού, εφόσον παρατηρείται καθίζηση των περιθωρίων κέρδους. **(Σελ. 6)**

ΔΙΕΘΝΗΣ ΑΓΟΡΑ ■ ΑΝΑΛΥΣΗ από τη ΖΕΖΑ ΖΗΚΟΥ

Ενα απέραντο ναρκοπέδιο η Αμερική...

Το **δίκτυο** που περιέβαλλε με προστασία και ασφάλεια την οικονομία της Αμερικής ξεφτιλίζει με πρωτοφανή ταχύτητα καθώς το χρηματοπιστωτικό της σύστημα έχει μεταβληθεί σε ένα απέραντο ναρκοπέδιο. Για να αρχίσει να καθαρίζει το επικίνδυνο τοπίο, η κυβέρνηση Μπους εξαναγκάζει τώρα την κεντρική τράπεζα των ΗΠΑ (FED) να εκπύωνει αφεidas –και χωρίς όρια– χρήμα. Ο ουρανός είναι τα όριά μας, δήλωσαν με κυνικό πραγματισμό οι Πόλσον και Μπερνάνκι, με συνέπειες α-χαρτογράφετες ακόμη.

Τώρα ρίχνουν στο σύστημα νέα ισχυρά όπλα, ενισχύοντας όμως επικίνδυνα τον ρόλο της FED ως του τελευταίου –και μοναδικού– δανειστή (lender of sole resort). Η μεταμόρφωση του παραδοσιακού ρόλου της FED είναι όντως οβιδιακή και χωρίς τέλος. Την περασμένη Τρίτη ανακοίνωσε τα δύο νέα βαρύγδουπα πλάνα συνολικού ύψους 800 δισ. δολαρίων για τη δανειακή στήριξη των καταναλωτών, των μικρών επιχειρήσεων, των σπουδαστών και τα εκατομμύρια των Αμερικανών που αδυνατούν να εξασφαλίσουν νέο στεγαστικό δάνειο. Με το πρωτοφανές τεράστιο αυτό ποσό, που είναι ανεξάρτητο από τα 700 δισ. δολάρια του Πόλσον για τη διάσωση των τραπεζών, γίνονται δραματι-

κές προσπάθειες να διασωθεί η καταναλωτική και η στεγαστική πίστη που έχουν φρακάρει από τα συντρίμια της αγοράς κατοικίας και τις ζημιές τραπεζών και ασφαλιστικών εταιρειών.

Εκατομμύρια Αμερικανοί εξαρτώνται άμεσα από τα 800 δισ. που θα ανοίξουν τον δρόμο για την εξασφάλιση των δανείων αυτών. Λοιπόν: Με αυτά, η FED θα αγοράσει με ομόλογα αξίας 200 δισ. δολαρίων που έχουν τιτλοποιηθεί πάνω σε όλους τους τύπους των καταναλωτικών δανείων. Επίσης, θα αγοράσει από τις Fannie Mae και Freddie Mac τιτλοποιημένα στεγαστικά ομόλογα αξίας 500 δισ. δολαρίων που έχουν εγγυηθεί οι δύο στεγαστικοί κολοσσοί. Και θα εδoθεί επιπλέον 100 δισ. για να αγοράσει ενυπόθηκα στεγαστικά δάνεια από τις Fannie και Freddie και την Federal

Home Loan Bank. Να επισμανθεί ότι όλες αυτές οι αγορές από τη FED δεν αφορούν τα «τοξικά ομόλογα» των τραπεζών, αλλά στα επισφαλή δάνεια.

Όμως αιματηρό είναι το κόστος που επιβάλλεται οι Αμερικανοί φορολογούμενοι, καθώς έχει ανέλθει ως τώρα στα 7 τρις. δολάρια, όπως υπολογίζουν οι New York Times. Όμως, σε λίγο θα έρθει η σειρά των ομολόγων που έχουν τιτλοποιηθεί πάνω σε προβληματικά εμπορικά στεγα-

στικά δάνεια και μετά ξανά το bail-out μιας μεγάλης τράπεζας ενδεχομένως της Bank of America...

Με 130 δισ. δολάρια θα επιβαρυνθούν οι φορολογούμενοι από τη διάσωση της Citigroup, που της παρέχεται εγγύηση σε «τοξικά απόβλητα» συνολικής αξίας 306 δισ. δολαρίων και επιπλέον ρευστό χρήμα ύψους 20 δισ. δολαρίων. Φυσικά, η διάσωση της Citi ήταν αναγκαία για να αποφευχθεί ένα εφιαλτικό ντόμινο χρεοκοπιών τραπεζών. Είχε προηγηθεί η διάσωση με χρήματα των φορολογουμένων του ασφαλιστικού κολοσσού AIG καθώς και των δύο στεγαστικών κολοσσών Fannie Mae και Freddie Mac, αλλά το σχέδιο διάσωσης της Citi με αρχιτέκτονα τον Τιμοθι Γκάιθνερ (ο επιλεγμένος υπουργός Οικονομικών του Ομπάμα) είναι πολύ καλύτερο και φυσικά απείρως γενναϊόδωρο. Αυτό, βεβαίως, δεν σημαίνει ότι εξασφαλίζεται με βεβαιότητα το μέλλον της.

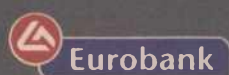
Όμως, μένει να αποκαλυφθεί και ο ρόλος του Τιμοθι Γκάιθνερ, που πρέπει να γνωρίζει πολλά από τα βρώμικα μυστικά των τραπεζών της Wall Street και το γιατί αφέθηκαν είτε να χρεοκοπήσουν είτε να πουληθούν (Lehman Brothers, Merrill Lynch, Bear Stearns, Washington Mutual, Wachovia) και δεν διασώθηκαν όπως η Citi. Όπως επισημαίνουν οι New York Times, ο 47χρονος Γκάιθνερ οφείλει να δώσει απαντήσεις για όλα αυτά στο Κογκρέσο όταν θα περάσει από ακρόαση για να εγκριθεί ο διορισμός του.

Ελευθερώστε τα.

Personal Banking Account

Μιλήστε με τον Personal Banking Officer σε όλα τα καταστήματα Eurobank.

www.eurobank.gr/personalbanking

ΔΗΚΤΗΣ

Τι θα κάνει η MIG;

Η MIG δεν θα επενδύσει σε τράπεζα η οποία θα ενταχθεί και στα τρία μέτρα του πακέτου των 28 δισ. – δήλωσε ο κ. Βγενόπουλος. Πριν από ένα - ενάμιση μήνα, πολλοί θα έλεγαν ότι (και μόνον) αυτή η δήλωση θα ώθουσε τις τράπεζες να σπεύσουν να ενταχθούν και στα τρία μέτρα: για τον φόβο της MIG... Τώρα, πληθύνονται όσοι αμφισβητούν τη δυνατότητα της MIG να συγκεντρώσει 2-3 από τα διακρατημένα 5 δισ. ευρώ. Οι αμφισβητούντες υποστηρίζουν ότι είναι υπερβολικά υψηλή η τιμή των 5 ευρώ ανά μετοχή, στην οποία θα γίνει η αύξηση κεφαλαίου. Αυτό, όμως, μπορεί να αλλάξει (και) προς τα κάτω. Κυρίως, αμφισβητούν τη δυνατότητα άντλησης κεφαλαίων αν η MIG δεν αποκτάσει συγκεκριμένο, ελκυστικό στόχο εξαγοράς. Τέτοιο στόχο, δεν βλέπουν, αφού όλες οι μεγάλες τράπεζες θα ενταχθούν στα τρία μέτρα του πακέτου. Ίσως, βέβαια, η MIG αναζητήσει άλλον στόχο, εκτός Ελλάδας. Ίσως, πάλι, να μην επιβεβαιωθεί η δήλωση του κ. Βγενόπουλου. Διότι, π.χ, ίσως θα έχουν αλλάξει τα δεδομένα...

Προ-κυκλική

Ελληνική ιδιαιτερότητα: στην υπόλοιπη Ευρώπη και στις ΗΠΑ, ασκούν α-ντικυκλική οικονομική πολιτική, στην Ελλάδα ασκούμε μάλλον «προκυκλική» - σχολίασε κορυφαίος οικονομολόγος μεγάλου τραπεζικού οργανισμού. Ο οποίος το βλέπει πιο μαύρο από όσο λέει...

Διοικητικές αλλαγές

Ξορκίζουν το κακό λέγοντας ότι κανείς, κανένα μόνιμα, δεν ευθύνεται για κανένα από τα προβλήματα καμίας τράπεζας. Ακούγεται όμως ότι δεν θα περάσουν όλοι το ποτάμι χωρίς να βροχούν. Η κρίση θα επιφέρει διοικητικές αλλαγές.

Πήρε και τους τόκους

Οτι έφυγε από την τράπεζα χρεώνοντάς την με την αποζημίωσή του, ύψους αρκετών εκατομμυρίων ευρώ, είναι μια γνωστή υπόθεση, με την οποία ασχολείται το νέο διοικητικό συμβούλιο και οι νομικές υπηρεσίες της τράπεζας. Αυτό που δεν γνωρίζαμε είναι ότι ζητήσε από την τράπεζα και άλλη αποζημίωση, περίπου 40.000 ευρώ, διότι ενώ είχε δώσει εντολή να του μετατρέψουν ένα λογαριασμό από ταμειευτήριο σε προθεσμιακό, οι υφιστάμενοί του το αμέλησαν. Κι έχασε τη διαφορά επιτοκίου...

Ελλειψη συντονισμού

Αλλα δύο δείγματα της παντελούς έλλειψης κυβερνητικού συντονισμού δόθηκαν την προηγούμενη Δευτέρα.

Πρώτον, όπως αποκαλύφθηκε από τη σχετική δήλωση του πρωθυπουργού, ο κ. Γ. Αλογοσκούφης είχε παραλείψει να τον ενημερώσει για τους νέους φόρους που επιβάλλονται το 2009. Έτσι, ο κ. Καραμανλής δήλωσε ότι, δήθεν, δεν επιβάλλεται κανένας νέος φόρος.

Δεύτερο δείγμα: Έχουν υποβληθεί 38 προσφορές για την εξαγορά της Ολυμπιακής – είπε, αμέσως μετά, ο πρωθυπουργός. Ο παρευρισκόμενος υπουργός, κ. Κ. Χατζηδάκης διαγκώθηκε, αλλά το κακό είχε γίνει. Κατάλαβε ότι η ενημέρωσή του προς τον πρωθυπουργό ήταν ελλιπής. Δεν του είχε εξηγήσει ότι είναι άλλο πράγμα οι εκπλήξεις ενδιαφέροντος και τελείως διαφορετικό οι υποβολές προσφορών.

Η... ασπίδα στο λιμάνι

Τώρα μάθαμε ότι οι λιμενεργάτες εμπόδιζαν τις κινεζικές εισαγωγές! Όπως κατήγγειλαν, όταν η COSCO θα αναλάβει το λιμάνι του Πειραιά, θα πλημμυρίσουμε κινεζικά προϊόντα, θα καταστραφούν οι βιοτεχνίες και θα πλημμυρίσουμε ανέργους.

Οχι κι η ΕΝ.ΚΛΩ. στον κυρ Γιάννη

Το φοβερό είναι ότι υπάρχει λύση αποδεκτή από την Κομισιόν: να ενταχθεί η υπόθεσή της ΕΝ.ΚΛΩ. σε ένα ευρύτερο σχέδιο αναδιάρθρωσης του κλάδου. Αλλά αυτό χρειάζεται δουλειά και συνεργασία τριών τουλάχιστον υπουργείων. Δεν μπορεί να τα κάνει όλα μόνος του ο κυρ Γιάννης.

Εθνική «Γερουσία»

Έχει η Εθνική Τράπεζα «Γερουσία»; Οχι. Αλλά με αυτό το προσωνύμιο αναφέρονται στελέχη της Τράπεζας στην ευάριθμη ομάδα που έχει δίπλα του ο κ. Τ. Αράποπουλος. Ήταν «πρόικα», έφυγε ο ένας λόγω της γνωστής εγκυκλίου περί «φρουσκωτών» και έμειναν δύο, τους οποίους αποκαλούν «ο σκληρός» και «ο α-νυπαρκτός». Η διεύθυνση δικαστικού είναι σε διαρκή σύγκρουση με όλες σχεδόν τις υπόλοιπες, η διεύθυνση προσωπικού είναι ανυπαρκτή. Οι καυγάδες είναι τόσο ζωντανά, ώστε ακούγονται στο Σύνταγμα...

Ηθελαν και μισθό!..

Χάλασε η δουλειά των προσλήψεων «γαλάζιων παιδιών» στο Ταχυδρομικό Ταμιευτήριο. Ο εκ παροχής δόσεως και διαθέσεως «κομματικός», έκανε τριμηνίες και εξάμηνες προσλήψεις ανά την Ελλάδα (για να εξυπηρετούνται περισσότεροι «πελάτες»), αλλά δεν μερίμνησε οι «τυχεροί» να πληρώνονται κιόλας! Τινές εξ αυτών, λοιπόν, αγνώμονες για την τιμή που τους έκανε να τους προσλάβει, παραπονέθηκαν στη Ρηγίλλης. Έτσι, ο κ. Αγγ. Φιλιππίδης έμαθε τις επιδόσεις του και απαίτησε την παραιτήσή του. Την οποία, τελικώς, έλαβε.

Αρχίζει η διανομή των 28 δισ. ευρώ στις τράπεζες

ΕΝΤΟΣ του Δεκεμβρίου η διάθεση των πρώτων 2 δισ. ευρώ – Πώς κατανέμεται το κρατικό πακέτο

Του ΓΙΑΝΝΗ ΠΑΠΑΔΟΓΙΑΝΝΗ

Η άμεση ενεργοποίηση του πακέτου για την ενίσχυση της ρευστότητας και η ταχεία διοχέτευση των κεφαλαίων στις επιχειρήσεις και τα νοικοκυριά αποτελούν το μέγα ζήτημα για την αναζωογόνηση της αγοράς, η οποία κινδυνεύει να περιέλθει σε καθεστώς πιστωτικής ασφυξίας.

Σύμφωνα με πληροφορίες εντός του Δεκεμβρίου, πριν από τις γιορτές, θα διοχετευθούν τα πρώτα κεφάλαια στις εμπορικές τράπεζες. Τα κεφάλαια θα προέρχονται από το σκέλος της έκδοσης ομολόγων (συνολικού ύψους 8 δισ. ευρώ) το οποίο, όπως εκτιμούν επιτελείς τραπεζών, μπορεί να υλοποιηθεί άμεσα. Στον Οργανισμό Διαχείρισης Δημοσίου Χρέους (ΟΔΔΗΧ) έχουν ξεκινήσει εδώ και εβδομάδες την προετοιμασία για την έκδοση των ειδικών ομολόγων και όλα είναι έτοιμα, ενώ μεγάλη κινητικότητα επικρατεί και στην Τράπεζα της Ελλάδος για τη διευθέτηση των τεχνικών λεπτομερειών βάσει των οποίων θα γίνει η κατανομή των κεφαλαίων στις τράπεζες. Κατά πληροφορίες στη συνάντηση που πραγματοποιήθηκε την προηγούμενη εβδομάδα μεταξύ του υπουργού Οικονομίας και Οικονομικών κ. Γ. Αλο-

γοσκούφη και του διοικητή της Τραπέζης της Ελλάδος κ. Γ. Προβόπουλου με το προεδρείο της Ελληνικής Ένωσης Τραπεζών οριστικοποιήθηκε η κατανομή των κονδυλίων στις τράπεζες.

Παράλληλα οι τράπεζες ενεργοποιούν τις διαδικασίες για την αύξηση του μετοχικού κεφαλαίου με την έκδοση προνομιούχων μετοχών τις οποίες θα αποκτήσει το Δημόσιο. Στόχος των τραπεζών είναι να έχουν ληφθεί οι αναγκαίες αποφάσεις από τις γενικές συνελεύσεις εντός του Ιανουαρίου, ώστε να υλοποιηθούν γρήγορα οι αυξήσεις κεφαλαίου.

Σύμφωνα με ασφαλείς πληροφορίες της «Κ» η Εθνική θα πρέπει να αυξήσει τα κεφάλαιά της, τουλάχιστον κατά 500 εκατ. ευρώ, η Eurobank EFG κατά 950 εκατ. ευρώ, η Alpha Bank κατά 700 εκατ. ευρώ και η Τράπεζα Πειραιώς κατά 900 εκατ. ευρώ, αυξήσεις που θα καλυφθούν από το Δημόσιο.

Για την κατανομή των κεφαλαίων ανά τράπεζα το κριτήριο του δείκτη κεφαλαιακής επάρκειας (θα πρέπει να είναι μεταξύ 8%-10%) θα έχει βαρύτητα 0,5, το μερίδιο αγοράς θα έχει βαρύτητα 0,4 ενώ 0,1 θα έχει βαρύτητα η συμβολή της τράπεζας στη χρηματοδότηση μικρομεσαίων επιχειρήσεων και στεγαστικών δανείων. Βάσει αυτών από

Το ύψος των κεφαλαίων που θα αντλήσουν οι μεγάλες τράπεζες

(ποσά σε εκατ. ευρώ)	Αύξηση Κεφαλαίου	Ομόλογα & Εγγυήσεις
Εθνική Τράπεζα	500	6.000
Eurobank EFG	950	4.500
Alpha Bank	700	4.000
Τράπεζα Πειραιώς	900	2.500

Σύμφωνα με εκτιμήσεις αναλυτών

την έκδοση ομολόγων (συνυπολογίζοντας τη μεταφορά των 15 δισ. των εγγυήσεων στα ομόλογα) στην Εθνική αντιστοιχεί ποσό περίπου 6 δισ. ευρώ, 4,5 δισ. ευρώ στην Eurobank, 4 δισ. την Alpha Bank και περίπου 2,5 δισ. ευρώ στην Πειραιώς.

Σύμφωνα με στελέχη τραπεζών η έκδοση των ειδικών ομολόγων είναι, και μάλιστα με διαφορά, το ελκυστικότερο μεταξύ των τριών μέτρων (αυξήσεις κεφαλαίου, έκδοση ομολόγων, παροχή εγγυήσεων). Το μεγάλο πλεονέκτημα της έκδοσης ομολόγων είναι ότι οι τράπεζες επιβαρύνονται με μια αρχική

προμήθεια και αντλούν άμεσα –χωρίς πρόσθετο κόστος– κεφάλαια έως 8 δισ. ευρώ.

Εντονος προβληματισμός διατυπώνεται στην αποτελεσματικότητα του μέτρου για την παροχή εγγυήσεων προς τις τράπεζες για την άντληση κεφαλαίων έως 15 δισ. ευρώ. Όπως σημειώνουν στην «Κ» στελέχη τραπεζών, τα πιστωτικά ιδρύματα θα πρέπει πρώτα να καταβάλουν προμήθεια ανάλογη της έκδοσης των ομολόγων και εν συνεχεία με το «χαρτί» της εγγυήσεως του Δημοσίου στο χέρι να απευθυνθούν στις διεθνείς αγορές και να αντλήσουν τα κεφάλαια που το αναλογούν. Ωστόσο, δεδομένου ότι το κόστος δανεισμού του ελληνικού Δημοσίου χει εκτοξευτεί στις 170 μονάδες βάσης τράπεζες θα πρέπει να επιβαρυνθούν και το επιτόκιο του Δημοσίου, γεγονός που σύμφωνα με τις τράπεζες, καθιστά το τελικό κόστος του συγκεκριμένου μέτρου απαγορευτικά υψηλό. Ωστόσο, το σχέδιο στήριξης της ρευστότητας παρέχει την ευελιξία στην Τράπεζα της Ελλάδος να μεταφέρει κεφάλαια από το μέτρο των εγγυήσεων στο μέτρο των ομολόγων (και το αντίστροφο) ανάλογα με τις ανάγκες των τραπεζών.

jpadogiannis@kathimerini.gr

Πλειοδοσία προσφορών στις προθεσμιακές καταθέσεις

Της ΕΥΓΕΝΙΑΣ ΤΖΩΡΙΤΖΗ

Σε μποράζ προσφορών στις προθεσμιακές καταθέσεις επιδιώκει οι τράπεζες, σε μια προσπάθεια να προσελκύσουν ζεστό χρήμα, τον τελευταίο μήνα του έτους. Η πίεση που δημιουργεί η επίτευξη υψηλών επιδόσεων στο τέλος της οικονομικής χρήσης υποχρεώνει τις τράπεζες σε μια άνευ προηγούμενου πλειοδοσία αποδόσεων. Μια απλή επίσκεψη στα καταστήματα επιβεβαιώνει ότι επιτόκια 6% και 7% δεν απολαμβάνουν μόνο όσοι διαθέτουν μεγάλα ποσά της τάξης των 500.000 ευρώ, αλλά σε αρκετές περιπτώσεις και αποταμιευτές με μέση καταθετική βάση της τάξης των 50.000 ευρώ. Ο τελευταίος μήνας του χρόνου αποδεικνύεται μήνας ευκαιριών, αφού όπως σημειώνουν τραπεζικά στελέχη, σταδιακά από το πρώτο 3μηνο του έτους η κατάσταση στην αγορά θα ομαλοποιηθεί μετά την ενεργοποίηση του πακέτου των 28 δισ. ευρώ. Η εκτίναξη των αποδόσεων στις προθεσμιακές παρατηρείται σε μια περίοδο που τα ευρωπαϊκά επιτόκια μειώνονται συστηματι-

κά. Είναι χαρακτηριστικό ότι, ακολουθώντας την πορεία του βασικού επιτοκίου της Ευρωπαϊκής Κεντρικής Τράπεζας, που βρίσκεται στο 3,25%, σε μείωση συμπαρασύρεται και το euribor 3μήνου, που διαμορφώθηκε την Παρασκευή στο 3,80%, ενώ νέα μείωση αποφασίζει την προσεχή Πέμπτη η ΕΚΤ. Η αντίστροφη πορεία των επιτοκίων στις προθεσμιακές καταθέσεις ερμηνεύεται από την πίεση που δημιουργεί η βελτίωση του δείκτη χορηγήσεων προς καταθέσεις, ο οποίος αποτελεί την αιχλή του πτέρνα αρκετών τραπεζών. Όπως εξηγούν τραπεζικά στελέχη, η άντληση ρευστότητας από την ΕΚΤ θα μπορούσε κάτω από προϋποθέσεις να εξασφαλίσει στις ελληνικές τράπεζες φθινό χρήμα, αλλά το γεγονός ότι η δανεία αυτές της μορφής δεν συνυπολογίζονται για τη διαμόρφωση του δείκτη, υποχρεώνει τις τράπεζες να προσφεύγουν στις καταθέσεις των ιδιωτών, πληρώνοντας βαρύ τίμημα. Ακόμη πιο ακριβές είναι φυσικά οι καταθέσεις από μεγάλες επιχειρήσεις, οι οποίες σε περιόδους περιορισμένης ρευστότητας πετυ-

χαίνουν αποδόσεις 8% ή ακόμη και 10% για μικρές διάρκειες μιας εβδομάδας ή ακόμα και μήνες.

Η πολιτική κάθε τράπεζας διαφοροποιείται με βάση τις ιδιαίτερες ανάγκες της για χρήματα και δεν είναι τυχαίο ότι περιπτώσεις τραπεζών, όπως η Εθνική Τράπεζα, η ΑΤΕbank ή το Ταχυδρομικό Ταμιευτήριο, με δείκτη χορηγήσεων προς καταθέσεις 91%, 95% και 60% αντίστοιχα (κάτω δηλαδή από το όριο του 100%), δεν πραγματοποιούν στον ανταγωνισμό του κυνήγι των καταθέσεων. Η προσέλκυση πελατών αποτελεί το δεύτερο βασικότερο κίνητρο και στο πλαίσιο αυτό ερμηνεύεται η πολιτική υψηλών αποδόσεων που προσφέρουν τόσο η Marfin όσο και η Τράπεζα Κύπρου, ο αντίστοιχος δείκτης των οποίων είναι κάτω από το 90%. Ο ανταγωνισμός δεν εξαντλείται μόνο σε επίπεδο τράπεζας, αλλά και σε επίπεδο καταστήματος, αφού οι στόχοι για προσέλκυση πελατών σε συγκεκριμένες περιοχές ή προμηθευτές ενός υποκαταστήματος επιτρέπουν ειδικές προωθητικές ενέργειες.

Οι δύο επιστολές Προβόπουλου το «πράσινο» από την Κομισιόν

Σκληρές διαπραγματεύσεις με έντονο παρασκήνιο διεξήχθησαν μεταξύ της ελληνικής κυβέρνησης και της Κομισιόν για την έγκριση του σχεδίου στήριξης των τραπεζών.

Από τα μέσα Οκτωβρίου μέχρι και το πρώτο εικοσαήμερο του Νοεμβρίου, οπότε και εγκρίθηκε το σχέδιο, τροποποιήθηκαν αρκετές διατάξεις και προσαρμόστηκαν με βάση τις κοινοτικές υποδείξεις.

Οι κοινοτικοί ζήτησαν ακόμη και την αλλαγή της επιστολής του διοικητή της Τραπέζης της Ελλάδος κ. Γιώργου Προβόπουλου, που συνόδευε τον «ελληνικό φάκελο».

Σημειώνεται ότι η Κομισιόν είχε απαιτήσει από τις ελληνικές αρχές να παρέχουν αιτιολογημένη επιστολή από την κεντρική τράπεζα στην οποία θα πιστοποιείται ότι τα μέτρα απαιτούνται κατεπειγόντως.

Η πρώτη αιτιολογημένη επιστολή του κεντρικού τραπεζίτη κ. Γ. Προβόπουλου με ημερομηνία 7 Νοεμβρίου ξεκινάει με τη φράση «Το ελληνικό τραπεζικό σύστημα είναι στη βάση του ισχυρού». Αυτή ακριβώς η πρόταση ήταν που προκάλεσε ενστάσεις. «Αφού έχετε ισχυρό τραπεζικό σύστημα, τότε γιατί χρειάζονται τα πιστωτικά ιδρύματα τα 28 δισ. ευρώ;» ήταν το εύλογο ερώτημα. Έτσι, ο κ. Προβόπουλος υποχρεώθηκε να επανέλθει λίγες ημέρες αργότερα. Συγκεκριμένα στις 14 Νοεμβρίου ο κ. Προβόπουλος, μέσω του υπουργείου Οικονομίας, τροποποίησε την αιτιολογημένη επιστολή και αναφέρει «οι αντοχές του ελληνικού τραπεζικού συστήματος είναι υπό έντονη πίεση». Η Κομισιόν, πλέον, ήταν έτοιμη να εγκρίνει το ελληνικό σχέδιο με ορισμένες μικροδιορθώσεις, κυρίως ως προς τον χρόνο του σχεδίου, οι οποίες και έγιναν αποδεκτές από την ελληνική κυβέρνηση.

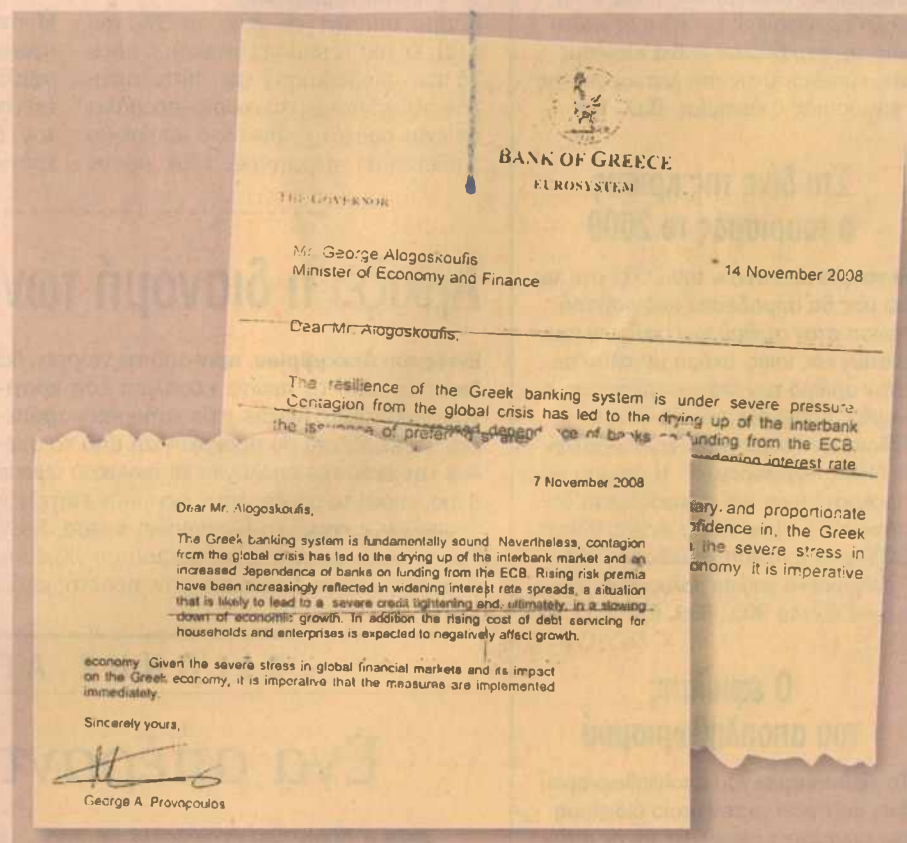
Επίσης, η Κομισιόν θεωρούσε ότι το μέτρο

ήταν ιδιαίτερα σκληρό για τις τράπεζες, δεδομένου ότι το σχέδιο «υποχωρώνε» τα πιστωτικά ιδρύματα να κάνουν χρήση και των τριών μέτρων. Δηλαδή της αύξησης κεφαλαίου μέχρι 5 δισ. ευρώ, της έκδοσης ομολόγων 8 δισ. ευρώ και της παροχής εγγυήσεων από το Δημόσιο για άντληση ρευστότητας 15 δισ. ευρώ.

Μετά τις απαραίτητες αλλαγές, η Επιτροπή «κατέληξε στο συμπέρασμα ότι το καθεστώς αποτελεί κατάλληλο, αναλογικό και αναγκαίο μέσο για να διατηρηθεί η εμπιστοσύνη στη φερεγγυότητα των ελληνικών πιστωτικών ιδρυμάτων και να δοθεί νέα ώθηση στον διατραπεζικό δανεισμό. Το ίδιο ισχύει και για το τρίτο μέτρο, το οποίο παρέχει ρευστότητα και παράλληλα ελευθερώνει κεφάλαια, πράγμα που συμβαίνει πρώτη φορά. Η Επιτροπή σημειώνει επίσης ότι η ρευστότητα αυτή θα χρησιμοποιηθεί για τη χορήγηση στεγαστικών δανείων και δανείων προς μικρομεσαίες επιχειρήσεις υπό ανταγωνιστικούς όρους».

Στη νέα αιτιολογημένη επιστολή του κ. Προβόπουλου, που εστάλη μέσω του υπουργείου Οικονομίας αναφέρονται τα εξής:

Οι αντοχές του ελληνικού τραπεζικού συστήματος είναι υπό έντονη πίεση. Η μετάδοση της διεθνούς κρίσης έχει οδηγήσει στο πάγωμα της διατραπεζικής αγοράς και στην αύξηση της εξάρτησης των τραπεζών από τις χρηματοδοτικές διευκολύνσεις της Ευρωπαϊκής Κεντρικής Τράπεζας. Ο κίνδυνος από την κρίση έχει αυξημένη επίδραση στη διεύρυνση των spreads των επιτοκίων, κατάσταση που αναμένεται να επιβάλει τον σοβαρό περιορισμό των πιστώσεων, και στην επιβράδυνση του ρυθμού ανάπτυξης της οικονομίας. Παράλληλα το αυξημένο κόστος της εξυπηρέτησης του χρέους από τα

Στην πρώτη αιτιολογημένη επιστολή που απευθύνεται στον υπουργό Οικονομίας Γ. Αλογοσκούφη και προστίθεται στον ελληνικό φάκελο με το σχέδιο για την ενίσχυση της ρευστότητας, ο διοικητής της ΤτΕ Γ. Προβόπουλος αναφέρει ότι «το ελληνικό τραπεζικό σύστημα είναι στη βάση του ισχυρού». Μια εβδομάδα μετά αναδιπλώνεται και τροποποιεί την επιστολή του ζώντας τα εξής: «Οι αντοχές του ελληνικού τραπεζικού συστήματος είναι υπό έντονη πίεση».

νοικοκυριά, αλλά και οι αυξημένες τιμές των προϊόντων και υπηρεσιών αναμένεται να επιδράσουν αρνητικά στον ρυθμό ανάπτυξης της οικονομίας.

Παράλληλα οι μεγάλες ελληνικές τράπεζες έχουν εκτεθεί σημαντικά στην περιοχή της Νοτιοανατολικής Ευρώπης. Η πρόσφατη χειροτέρευση της οικονομικής κατάστασης, συνεχίζει ο διοικητής, στις γειτονικές χώρες έχει προκαλέσει διαταραχές στα τραπεζικά συστήματα των επιμέρους χωρών. Ο

περιορισμός της οικονομικής δραστηριότητας στις χώρες αυτές της περιοχής μπορεί να απορροφήσει κεφάλαια από τις ελληνικές μητρικές τράπεζες, περιορίζοντας τη δυνατότητα των τραπεζών να ανταποκριθούν στις ανάγκες της ελληνικής οικονομίας. Αυτές τις περιπτώσεις, τονίζει ο κ. Προβόπουλος, είναι σημαντικό να εξασφαλιστούν οι ελληνικές τράπεζες να έχουν επαρκή κεφάλαια για να περιοριστούν στο ελάχιστο οποιοδήποτε κίνδυνο προκύπτουν.

ΕΘΝΙΚΟ ΠΑΡΑΤΗΡΗΤΗΡΙΟ
για τις ΜΜΕ και τις ΜΜΕ

Πληθ. πληροφοριών, Πληθ. δυνάμεως

E.O.M.M.E.X. A.E.: Σελιάς 16, 115 28 Αθήνα - Τηλ: 210 7491100

ΕΘΝΙΚΟ ΠΑΡΑΤΗΡΗΤΗΡΙΟ για τις ΜΜΕ: Σελιάς 16, 115 28 Αθήνα - Τηλ: 210 7491230-107, Fax: 210 7491184

e-mail: observatory@eommex.gr

Παρακολουθούμε τις Εξελίξεις, στηρίζουμε τις Μικρομεσαίες Επιχειρήσεις.

Divani Caravel, Τετάρτη 3 Δεκεμβρίου, ώρα 17:00.

Ο EOMMEX σας προσκαλεί την Τετάρτη 3 Δεκεμβρίου 2008 και ώρα 17:00, στο ξενοδοχείο Divani Caravel, Βασιλέως Αλεξάνδρου 2, σε εκδήλωση με θέμα: «Εθνικό Παρατηρητήριο για τις ΜΜΕ: Συντονισμένες Δράσεις Στήριξης των Μικρών και Μεσίων Επιχειρήσεων»

Η κρίση πιέζει ασφυκτικά την κερδοφορία των εισηγμένων

ΤΑ ΚΕΡΔΗ εμφάνισαν πτώση 19,4% στο εννεάμηνο – Ο βρόχος των δανείων απειλεί τη βιωσιμότητα αρκετών επιχειρήσεων

Του **ΑΝΕΣΤΗ ΝΤΟΚΑ**

Η διεθνής ύφεση συνθλίβει τη κερδοφορία των ελληνικών επιχειρήσεων που εμφάνισαν πτώση -19,4% στο εννεάμηνο του 2008. Πρόκειται για την ασθενέστερη επίδοση μετά το 2002 και αποτελεί κακό οίονω για τα επόμενα τρίμηνα που αναμένονται ιδιαίτερα δύσκολα. Είναι χαρακτηριστικό αυτό που αναφέρει ο επικεφαλής επενδυτικής στρατηγικής της Πήγασος ΑΧΕΠΕΥ Μάνος Χατζηδάκης: «Θα μπορούσε να υποστηριχτεί ότι στο γ' τρίμηνο οι εμποροβιομηχανικές εταιρείες δούλεψαν περισσότερο για τις τράπεζες και λιγότερο για τους μετόχους τους». Ο βρόχος των δανείων απειλεί τη βιωσιμότητα αρκετών επιχειρήσεων αφού παρατηρήθηκε: α) αύξηση του κόστους δανεισμού, β) μείωση στην οικοδομική δραστηριότητα, γ) η καθυστέρηση πληρωμών εκτοξεύθηκε στο εμπόριο σε πρωτοφανή διάρκεια και ίσως το πιο ενδιαφε-

Σε 224 ισολογισμούς ο κύκλος εργασιών ανήλθε στα 61,804 δισ. ευρώ σημειώνοντας αύξηση 18,4%.

ρον ποιοτικό στοιχείο των αποτελεσμάτων εννεαμήνου ότι το περιθώριο καθαρών κερδών έπεσε κάτω από το 5% με τα λειτουργικά αποτελέσματα να εμφανίζουν στασιμότητα. Σύμφωνα με τα στοιχεία της Πήγασος ΑΧΕΠΕΥ σε 224 ισολογισμούς ο κύκλος εργασιών ανήλθε στα 61.804 δισ. ευρώ, σημειώνοντας αύξηση 18,4% σε σύγκριση με την αντίστοιχη περυσινή περίοδο, τα λειτουργικά κέρδη είχαν αρνητική απόδοση -0,3% και έφθασαν τα 8,418 δισ. ευρώ και τα καθαρά κέρδη μετά φόρων διαμορφώθηκαν στα 6,335 δισ. ευρώ. Στο σύνολο των εταιρειών 163 ήταν κερδοφόρες, εκ των οποίων οι 74 αύξησαν τα κέρδη τους, οι 76 μείωσαν την κερδοφορία τους και 13 εισηγμένες επέστρεψαν σε κερδοφόρο χρήση. Στην αντίθετη πλευρά 61 εταιρείες εμφάνισαν ζημιές εκ των οποίων οι 22 αύξησαν τις ζημιές τους, οι 9 τις μείωσαν και σε ζημιογόνο πορεία εισήλθαν 30 επιχειρήσεις.

Τις καλύτερες επιδόσεις, σε επίπεδο κερδοφορίας (%) εμφάνισαν οι εταιρείες Τζιρακιάν (+36,900%), Κυλινδρόμυλοι Κ. Σαραντόπουλοι (19,550%), Centric (8,132%), Τηλέτυπος (1,603%), Ευρωσύμβουλοι (614%),

Στο σύνολο 163 ήταν κερδοφόρες, εκ των οποίων οι 74 αύξησαν τα κέρδη, οι 76 τα μείωσαν και 13 επέστρεψαν σε κερδοφόρο χρήση. Στην αντίθετη πλευρά 61 εμφάνισαν ζημιές εκ των οποίων οι 22 τις αύξησαν, οι 9 τις μείωσαν και σε ζημιογόνο πορεία εισήλθαν 30.

Λογισμός (509%), ΕΛΓΕΚΑ (480%), ΚΡΕΚΑ (396%), Μαθιός (388%) και Αλφα Γκρίπιν (313%).

Μετά από ένα σχετικά ανθεκτικό πρώτο εξάμηνο η αρνητική εικόνα των εμποροβιομηχανικών κυρίως εταιρειών αποτελεί προάγγελο δυσάρεστων εξελίξεων για την εταιρική κερδοφορία των επόμενων τριμήνων. Ως σύνολο ωστόσο η εικόνα κρύβει κάποιες θετικές παρουσίες, διαφοροποιήσεις οι οποίες ειθισται ακόμα και σε περιόδους ύφεσης να διατηρούν μια ανελαστικότητα ζητησης σε σχέση με την υπόλοιπη οικονομία. Οι διαφοροποιήσεις αυτές είναι ορατές, όχι όμως τόσες ώστε να δικαιολογούν μια αισιοδοξία σε ότι αφορά τη συ-

γκράτηση της επιβράδυνσης των εταιρικών κερδών.

Για τις εταιρείες υψηλής κεφαλαιοποίησης που υπάρχει διευρυμένο δείγμα εκτιμήσεων τα δημοσιευμένα αποτελέσματα έπεσαν κάτω από τις προβλέψεις της αγοράς, αποδεικνύοντας το χαμηλό βαθμό προβλεψιμότητας της τρέχουσας συγκυρίας. Αν και στο εξάμηνο η ικανότητα πρόβλεψης ήταν καλύτερη (οριακές διαφορές) η εξεταζόμενη περίοδος έβγαλε νέες αβεβαιότητες στην επιφάνεια που σχετίζονται με προβλέψεις, επισφάλειες και αύξηση του κόστους πωληθέντων. Καλύτερη προσαρμογή εμφανίζει ο τραπεζικός κλάδος για τον οποίο υπάρχει ακόμα αξιοπίστη «καθοδήγηση» από τις διοικήσεις μετά τις πρόσφατες καθοδικές αναθεωρήσεις κερδών, γεγονός το οποίο μεταφράστηκε σε χειρουργικές εκτιμήσεις υψηλής ακρίβειας ακόμα και σε επίπεδο δεκαδικών ψηφίων

Οπως υπογραμμίζει η Πήγασος ΑΧΕΠΕΥ σε μικρότερες κεφαλαιοποιήσεις επισημαίνεται η θετική εικόνα των εταιρειών Μπάρτος, Ελέγκα, Ηρακλής, Αλουμύλι και As Company. Συγκριτικοί λόγοι πίεσαν τα αποτελέσματα της ΕΥΔΑΠ και του ΟΛΠ. Σε γενικές γραμμές εκτιμάται ότι η πορεία της χρήσης βαθμιαία επιδεινώνεται, καθώς η ζήτηση στην πραγματική οικονομία μειώνεται αυξανόμενα παράλληλα τον αριθμό των εταιρειών που αντιμετωπίζουν πρόβλημα διαχείρισης του σταθερού κόστους παραγωγής. Το γεγονός αυτό αποτυπώνεται στο περιθώριο κέρδους του γ' τριμήνου όπου παρά την πληθωριστική εικόνα του κύκλου εργασιών τα περιθώρια κέρδους επαχώρσαν με ιδιαίτερα επικίνδυνη διολίσθηση στο περιθώριο της καθαρής κερδοφορίας.

Αποτελέσματα 9μήνου 2008

ΔΠΧΠ (κιλ. ευρώ)	Κέρδη μετά από φόρους & ΔΜ		
	2007	2008	Δ
ΑΛΦΑ ΤΡΑΠΕΖΑ	669.692	567.833	-15,2%
ΑΣΠΙΣ ΤΡΑΠΕΖΑ	5.126	-27.191	-630,5%
ΑΤΤΙΚΗΣ	15.919	18.055	13,4%
ΓΕΝΙΚΗ ΤΡΑΠΕΖΑ	-32.169	-29.808	7,3%
ΕΓΝΑΤΙΑ ΤΡΑΠΕΖΑ	131.124	83.946	-36,0%
ΕΜΠΟΡΙΚΗ	76.536	-121.330	-258,5%
ΕΘΝΙΚΗ ΤΡΑΠΕΖΑ	1.312.511	1.214.000	-7,5%
EUROBANK-ERGASIAS	633.000	647.000	2,2%
ΤΡΑΠΕΖΑ ΚΥΠΡΟΥ	369.389	374.665	1,4%
MARFIN POPULAR BANK	482.268	323.322	-33,0%
ΠΕΙΡΑΙΩΣ	512.071	441.100	-13,9%
PROTON	27.409	-29.150	-206,4%
ΑΓΡΟΤΙΚΗ ΑΕΕΓΑ	10.013	157	-98,4%
ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΠΙΣΤΗ	2.121	1.656	-21,9%
EUROBROKERS	-618	-4.992	-707,8%
ΠΕΙΡΑΙΩΣ LEASING	12.294	11.862	-3,5%
ΑΙΟΛΙΚΗ	3.113	-4.589	-247,4%
ALTUS	1.416	-3.932	-377,7%
ΑΝΑΡΟΜΕΔΑ	14.970	-31.067	-307,5%
ΩΜΕΓΑ	1.091	-4.290	-493,2%
ΔΙΑΣ	16.516	3.435	-79,2%
EUROLINE	1.338	-5.421	-505,2%
INTERINVEST	1.175	-5.148	-538,1%
ΠΕΙΡΑΙΩΣ AKINHTΩN	6.672	7.115	6,6%
EUROBANK PROPERTIES	29.354	34.960	19,1%
PASAL	5.984	2.563	-57,2%
REDS	6.600	-3.111	-147,1%
ALBIO ΣΥΜΜΕΤΟΧΩΝ	4.681	2.147	-54,1%
AXON	13.625	-8.412	-161,7%
ΒΙΟΧΑΛΚΟ	79.895	57.517	-28,0%
VIVARTIA	28.174	4.881	-82,7%
ELBISCO	-2.173	-3.776	-73,8%
ΕΛΛΑΚΤΩΡ	105.768	69.314	-34,5%
ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΙΣ ΑΤΤΙΚΗΣ	61.712	21.565	-65,1%
ΕΥΡΩΣΥΜΒΟΥΛΟΙ	162	1.156	613,6%
ΕΛΛΗΝΙΚΑ ΧΡΗΜΑΤΙΣΤΗΡΙΑ	65.954	50.173	-23,9%
INTEAL	177	768	333,9%
SCIENS	1.700	-13.953	-920,8%
ΚΑΛΩΝΑΤΕΕ	-3.706	-1.221	67,1%
LAMDA DEVELOPMENT	24.032	30.559	27,2%
ΜΗΠΤΡΟΣ	3.371	6.527	93,6%
ΝΕΩΡΙΟΝ	-4.424	-8.080	-82,6%
ΠΑΡΝΑΣΣΟΣ	2.187	3.164	44,7%
ΦΟΥΡΛΗΣ	33.354	33.979	1,9%
HOL	-26.947	-28.706	-6,5%
ΟΤΕ	433.000	501.700	15,9%
FORTHNET	-24.975	-32.106	-28,6%
ΕΛΛΗΝΙΚΑ ΠΕΤΡΕΛΑΙΑ	264.780	153.168	-42,2%
MOTOR OIL	119.201	133.154	11,7%
ΔΕΗ	60.202	-244.600	-506,3%
ΡΟΚΑΣ	8.342	8.699	4,3%
E.Y.A.Θ.	6.160	11.389	84,9%
E.Y.Δ.Α.Π.	34.481	22.955	-33,4%
AEGEAN	33.397	26.502	-20,6%
ANEK LINES	23.604	9.657	-59,1%
BLUE STAR	25.430	20.483	-19,5%
ΑΛΦΑ ΓΚΡΙΠΙΝ	650	1.136	74,8%
BYTE	2.085	1.977	-5,2%
ΙΛΥΔΑ	983	1.056	7,4%
INTRALOT	85.497	77.069	-9,9%
COMPUCON	278	-839	-401,8%
ΛΟΓΙΣΜΟΣ	11	67	509,1%
SINGULARLOGIC	-2.521	3.256	229,2%
MLS	707	1.133	60,3%
CENTRIC MULTIMEDIA	57	4.697	8140,4%
PROFILE	1.498	1.238	-17,4%
SPACE HELLAS	1.807	1.412	-21,9%
ΑΤΤΙΚΕΣ ΕΚΔΟΣΕΙΣ	2.491	1.978	-20,6%
ΔΟΛ	-4.031	-13.433	-233,2%
ΙΜΑΚΟ	-11	76	790,9%
ΛΙΒΑΝΗΣ	1.132	808	-28,6%
ΕΚΔΟΣΕΙΣ ΛΥΜΠΕΡΗ	-254	-561	-120,9%
ΝΑΥΤΕΜΠΟΡΙΚΗ	2.608	1.797	-31,1%
ΠΗΓΑΣΟΣ	-4.429	6.940	256,7%
ΤΕΧΝΙΚΕΣ ΕΚΔΟΣΕΙΣ	278	259	-6,8%
ΧΑΙΔΕΜΕΝΟΣ	634	729	15,0%
ΕΛΕΥΘΕΡΗ ΤΗΛΕΟΡΑΣΗ (ALTER)	2.418	2.306	-4,6%
ΕΠ. ΝΧΟΥ & ΕΙΚΟΝΑΣ	3.883	1.914	-50,7%
ΤΗΛΕΤΥΠΟΣ	2.380	40.540	1.603,4%
ΟΠΑΠ	397.400	549.593	38,3%
EUROMEDICA	15.872	-12.192	-176,8%
ΙΑΣΩ	14.710	20.399	38,7%
ΙΑΤΡΙΚΟ ΑΘΗΝΩΝ	12.659	13.468	6,4%
ΥΓΕΙΑ	10.347	10.528	1,7%
ΑΛΚΟ	3.424	3.710	8,4%
ΑΛΟΥΜΥΛ ΜΥΛΩΝΑΣ	8.479	9.343	10,2%
ΕΛΒΑΛ	17.310	-133	-100,8%
ΕΤΕΜ	2.391	-1.003	-141,9%
ΛΕΒΕΝΤΕΡΗΣ	-44	109	347,7%
ΜΑΪΛΛΗΣ	-10.583	-11.656	-10,1%
ΣΙΔΕΝΟΡ	87.404	96.304	10,2%
ΣΙΔΑΜ	2.928	7.642	161,0%
ΣΩΛΗΝΟΥΡΓΕΙΑ ΚΟΡΙΝΘΟΥ	29.479	10.997	-62,7%
ΤΖΙΡΑΚΙΑΝ	4	1.480	36.900,0%
ΧΑΛΚΟΡ	21.484	-18.311	-185,2%
ΧΑΛΥΒΔΟΥΜΩΝ	-821	-2.579	-214,1%
MEVACO	1.682	1.943	15,5%
METKA	28.799	30.292	5,2%
SPIDER	-1.394	-249	82,1%
KLEEMANN HELLAS	8.342	7.372	-11,6%
FRIGOGLOSS	44.829	37.922	-15,4%
NEXANS	2.493	5.077	103,7%
ΕΛΛΗΝΙΚΑ ΚΑΛΩΔΙΑ	12.740	6.779	-46,8%
S&B	22.122	17.168	-22,4%
BETANET	1.909	-27.069	-1.518,0%
ΗΡΑΚΛΗΣ	53.253	51.577	-3,1%
ΙΟΤΙΝΟΣ	1.533	1.639	6,9%
ΚΥΡΙΑΚΙΔΗΣ	4.342	-1.500	-134,5%
ΜΑΘΙΟΣ ΠΥΡΙΜΑΧΟΣ	33	162	390,9%
MERMEREN COMBINAT	1.603	541	-66,3%
TITAN	193.337	163.246	-15,6%
ALISCO	289	291	0,7%
AS COMPANY	2.436	3.192	31,0%
ALAPIS	43.601	103.772	138,0%
UNIBIOS	-1.462	-197	86,5%
ΒΟΓΙΑΤΖΟΓΛΟΥ	1.609	2.771	72,2%
FASHION BOX	1.183	1.531	29,4%

	Κέρδη μετά από φόρους & ΔΜ		
	2007	2008	Δ
ΓΕΝ. ΕΜΠΟΡΙΟΥ	1.455	1.843	
DIONIC	1.506	1.536	
ΕΛΓΕΚΑ	926	5.366	478,6%
ΕΛΙΝΟΛ	-358	871	341,1%
ELMEC SPORT	13.915	21.825	56,1%
ΕΛΤΡΑΚ	5.568	4.805	-13,8%
ΕΛΤΟΝ ΧΗΜΙΚΑ	1.890	2.642	39,8%
ΕΜΠΟΡΙΚΟΣ ΔΕΣΜΟΣ	32	582	1.725,0%
F.G. EUROPE	12.263	15.862	29,4%
ΕΤΜΑ	-1.831	-142	92,3%
ΖΑΜΠΑ	476	433	-9,0%
ΕΛΑΣΤΡΟΝ	6.933	8.461	22,0%
ΚΑΝΑΚΗΣ	1.051	1.210	15,2%
ΚΟΡΔΕΛΛΟΥ	1.444	5.025	248,6%
KORRES	2.388	3.091	29,4%
ΛΑΝΑΚΑΜ	237	183	-23,2%
MARAC	-494	-239	51,0%
MEDICON	1.302	1.383	6,2%
ΜΠΕΝΡΟΥΜΠΗ	1.423	-136	-109,6%
ΜΥΤΙΛΗΝΑΙΟΣ	192.747	15.258	-92,3%
ΕΥΛΕΜΠΟΡΙΑ	610	-377	-61,8%
REVOIL	941	955	1,5%
RIDENCO	3.109	425	-86,7%
CYCLON	2.120	2.306	8,7%
ΣΑΡΑΝΤΗΣ	16.101	21.536	33,7%
VELL	2.059	-176	-116,1%
YALCO	3.191	1.625	-49,1%
INTERTEK	960	615	-35,8%
INFO QUEST	-7.909	-4.521	43,2%
ΠΛΑΙΣΙΟ	5.298	3.800	-28,3%
RAINBOW (3M '08)	151	114	-24,5%
CPI (3M 2008)	-244	-239	2,0%
ΒΑΣΙΛΟΠΟΥΛΟΣ	22.503	16.763	-25,5%
ΑΤΛΑΝΤΙΚ	-3.882	-4.579	-17,9%
ΒΑΡΔΑΣ	1.332	1.066	-19,9%
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΑΘΗΝΩΝ (3M '08)	2.227	478	-78,2%
ΕΙΚΟΝΑ-ΗΧΟΣ	91	-444	-586,7%
ΚΑΕ	34.028	36.001	5,8%
MODA BAGNO	1.648	2.527	53,4%
MULTIRAMA	-1.494	-3.410	-128,2%
JUMBO (3M '08)	13.248	15.647	18,1%
SPRIDER	15.056	5.884	-60,8%
NEWSPHONE	3.094	3.304	6,8%
EBZ (3M '08)	525	-5.647	-1.112,2%
ΕΒΡΟΦΑΡΜΑ	468	211	-54,7%
ΚΑΤΣΕΛΗΣ	-1.443	954	166,1%
ΜΥΛΟΙ ΚΕΠΕΝΟΥ	-6	229	3.916,7%
ΚΑΡΑΜΟΛΕΓΚΟΣ	749	844	12,0%
KREKA	92	461	402,2%
CRETA FARM	315	1.091	247,6%
KPI - KPI	5.719	6.050	5,8%
ΚΥΛΙΝΔΡΟΜΥΛΟΣ ΛΟΥΛΗ	11.655	1.330	-88,4%
ΝΙΚΑΣ	-736	-1.581	-114,0%
ΚΥΛΙΝΔΡΟΜΥΛΟΙ Κ.ΣΑΡΑΝΤ.	2	393	19.550,0%
ΧΑΤΖΗΚΡΑΝΙΩΤΗ	-50	241	582,0%
ΠΕΡΣΕΑΣ	-1.042	185	117,9%
COCA COLA	434.700	422.400	-2,8%
ΛΑΖΑΡΙΔΗΣ	587	732	24,7%
KARFELIAS	14.229	16.708	17,4%
ΙΟΝΙΚΗ (ΣΕΝ/ΚΕΣ ΕΠΙΧ/ΣΕΙΣ)	3.721	907	-75,7%
ΛΑΜΨΑ	6.735	7.449	10,6%
ΓΕΚΕ	5.447	3.956	-27,3%
ΓΡΗΓΟΡΗΣ	1.411	1.560	10,6%
OLYMPIC CATERING	1.947	2.830	45,2%
O.Λ.Θ.	10.661	5.148	-51,3%
O.Λ.Π.	19.984	-569	-102,8%
ΤΡΙΑ ΑΛΦΑ	-220	-274	-24,5%
ΒΑΡΒΑΡΕΣΟΣ	-1.944	-4.634	-138,4%
M & A KARATZIN	-1.070	1.705	259,3%
MAZIM	750	3.542	572,3%
ΜΟΥΣΑΚΗΣ	-1.140	-3.987	-249,7%
ΚΩΔΩΣΤΗΡΙΑ ΝΑΟΥΣΗΣ	-29.341	-37.417	-27,5%
ΚΩΔΩΣΤΗΡΙΑ ΝΑΥΠΑΚΤΟΥ	-988	-1.429	-44,6%
ΠΛΑΣΤΙΚΑ ΘΡΑΚΗΣ	7.131	6.499	-8,9%
ΤΕΣΑΠΡΕΤ (3M '08)	-18	-229	-1.172,2%
FIETATEX	1.459	-2.780	-290,5%
ΦΙΝΤΕΣΠΟΡΤ	-60	-1.216	-1.926,7%
ΕΛΒΕ	2.412	2.304	-4,5%
ΜΙΝΕΡΒΑ	1.751	1.017	-41,9%
ΑΛΡΝΑ ΑΣΤΙΚΑ ΑΚΙΝΗΤΑ	3.586	4.387	22,3%
ΒΟΒΟΣ ΜΠΑΜΠΗΣ	-8.753	41.165	570,3%
ΕΛΒΙΕΜΕΚ	-406	-332	18,2%
ΚΕΚΡΩΦ	3.068	-704	-122,9%
ΑΒΑΣ	19.742	17.272	-12,5%
ΑΕΓΕΚ	-25.725	-67.121	-160,9%
ΑΘΗΝΑ	1.105	-8.003	-824,3%
ΑΤΤΙ-ΚΑΤ	776	-2.701	-448,1%
ΒΙΟΤΕΡ	2.174	2.344	7,8%
ΔΟΜΙΚΗ ΚΡΗΤΗΣ	-285	-711	-149,5%
ΕΔΡΑΣΗ	3.180	1.567	-50,7%
EKTER	2.303	1.186	-48,5%
INTRACOM ΚΑΤΑΣΚΕΥΕΣ	-690	727	205,4%
ΜΗΧΑΝΙΚΗ	51.163	31.933	-37,6%
ΠΡΟΔΕΥΤΙΚΗ	1.015	-4.063	-500,3%
RILKEN	384	240	-37,5%
ΔΑΙΟΣ ΠΛΑΣΤΙΚΑ	368	89	-75,8%
ΠΑΪΡΗΣ	-75	-402	-436,0%
ΠΕΤΖΕΤΑΚΙΣ	-6.687	-10.693	-59,9%
ΠΛΑΣΤΙΚΑ ΚΡΗΤΗΣ	8.871	9.078	2,3%
FLEXORACK	2.659	2.346	-11,8%
ΒΙΣ	191	345	80,6%
ΑΚΡΙΤΑΣ	-6.137	934	115,2%
ΒΑΛΚΑΝ	9.139	15.356	68,0%
ΔΡΟΜΕΑΣ	759	-101	-113,3%
SATO	795	411	-48,3%
ΠΕΤΡΟΣ ΠΕΤΡΟΠΟΥΛΟΣ	4.464	3.279	-26,5%
ΜΟΤΟΔΥΝΑΜΙΚΗ	3.115	2.133	-31,5%
ΣΦΑΚΙΑΝΑΚΗΣ	25.674	24.107	-6,1%
ΚΥΡΙΑΚΟΥΛΗΣ	1.631	1.265	-22,4%
ΑΥΤΟΝΕΛΛΑΣ	14.836	13.271	-10,5%
ΙΜΠΕΡΙΟ	242	348	43,8%
FOLLI FOLLIE	60.741	63.920	5,2%
ΓΑΛΛΑΞΙΔΙ	1.047	572	-45,4%
ΔΙΑΣ ΙΧΘ.	6.095	2.631	-56,8%
ΝΗΡΕΥΣ	10.737	448	-95,8%
ΣΠΥΡΟΥ	1.761	-3.659	-307,8%

Διχάζει τους Ευρωπαίους ηγέτες το πακέτο διάσωσης των 200 δισ. ευρώ

Ο Γ. ΜΠΡΑΟΥΝ ανακοίνωσε μέτρα πριν από την Κομισιόν, ενώ η Μέρκελ ούτε ευρώ εκτός Γερμανίας

Του ανταποκριτή μας στις ΒΡΥΞΕΛΛΕΣ
ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥ ΚΑΛΛΕΡΓΗ

Στοιχίμα για την Ευρώπη αλλά στοιχίμα και για την Ευρωπαϊκή Επιτροπή, το «πακέτο» διάσωσης της ευρωπαϊκής οικονομίας που παρουσίασαν την Τετάρτη οι Βρυξέλλες δεν αποτελεί μαγικό φίλτρο για την έξοδο από την κρίση.

Αποτελεί, όπως το έθεσε ο ίδιος ο πρόεδρος της Επιτροπής, Ζοζέ Μανουέλ Μπαρόζο, «εργαλειοθήκη» που αφήνει στη διακριτική ευχέρεια των κυβερνήσεων την εφαρμογή κάποιου ή όλων από τα πολυάριθμα μέτρα που προτείνει. Το ιδανικό θα ήταν να εφαρμοστούν όλα από όλους. Το ρεαλιστικό είναι ότι κάποιος θα εφαρμόσουν κάποια από αυτά.

Πυρήνας είναι η διετής τονωτική ένεση περίπου 200 δισεκατομμυρίων ευρώ για την ανακούφιση επιχειρήσεων και νοικοκυριών μέσω επιδοτήσεων και ε-

πιδομάτων προς κάθε κατεύθυνση, μέχρι να κοπάσει η θύελλα. Όμως από αυτά μόνο τα 30 δισ. ευρώ είναι κρινοτικά κονδύλια, κυρίως δάνεια και προκαταβολές ήδη δεσμευμένων εκταμιεύσεων. Τα 170 δισεκατομμύρια, ή 1,2% του ΑΕΠ, θα προέλθουν από τα κράτη-μέλη, αναλόγως των αναγκών, δυνατοτήτων και πολιτικών προτεραιοτήτων τους.

Ψάχνοντας τον συντονισμό

Το στοιχίμα των «27» είναι να βρουν τα απαιτούμενα κονδύλια και να τα αξιοποιήσουν «έγκαιρα, στοχευμένα και κατά συντονισμένο τρόπο», όπως ζητεί η Επιτροπή.

Τίποτα από τα τρία δεν είναι δεδομένο και το τρίτο λιγότερο από όλα. Έτσι, την ώρα που το Λονδίνο ανήγγειλε δικό του πακέτο βαλυλωνιακών διαστάσεων, στο Βερολίνο η Άγκελα Μέρκελ μιλούσε για προσεχκή, νηστεία και, κυρίως, κομπορρημονούσε πως «ούτε δε-

κάρα» γερμανικού χρήματος δεν θα ενσχύσει τα υπόλοιπα κράτη-μέλη. Στη δε Βαρσοβία, αναμφίβολα και άλλοι, υποδέχθηκαν το πακέτο με το εύλογο ερώτημα «καλά όλα αυτά, αλλά πού θα βρούμε τα λεφτά».

«Κάθε χώρα χρειάζεται διαφορετικό χάρτι» είχε φιλοσοφήσει σχετικά ο Μπαρόζο και στις 11 και 12 Δεκεμβρίου, στη Σύνοδο Κορυφής της Ενωσης, θα φανεί κατά πόσον οι ηγέτες της είναι έτοιμοι για τη θεραπεία.

Η υλοποίηση

Το στοιχίμα για την Επιτροπή είναι λοιπόν, να πειθαναγκάσει τα κράτη-μέλη να υλοποιήσουν το σχέδιο άμεσα, σε όσο το δυνατόν μεγαλύτερο βαθμό και δι συντονίζοντας τις προσπάθειές τους. Ήδη υποσχόμενος να παραβλέψει το λεπτό θέμα των ελλειμμάτων για την επόμενη διετία, δίνει ένα κάποιο περιθώριο στους 27 υπουργούς Οικονομικών, όμως φαίνεται ότι αυτό δεν αρκεί.

Η ιδιαίτερα ψυχρή υποδοχή που επιφύλαξε στο πακέτο η καγκελαρία στο Βερολίνο, το κάπως ακατάδεκτο ύφος με το οποίο δήλωσε ότι θα το εξετάσει «από το νέο έτος», σε συνδυασμό με το δικό της μάλλον πενιχρό πακέτο αποτελεί σοβαρό πρόβλημα για την Επιτροπή και, κυρίως, την Ενωση. Αλλωστε, ακόμα και αν η Γερμανία πράγματι δεν μοιραστεί «ούτε δεκάρα» με τους κατά τα άλλα εταίρους της, μια σοβαρή προσπάθεια τόνωσης της δικής της οικονομίας θα είχε αναμφίβολα ενεργητικές συνέπειες για όλη την Ευρώπη.

Έτσι, δεν είναι παράξενο που το πακέτο δεν έγινε δεκτό με κάποιο έξοασμα χαράς στα χρηματιστήρια. Η σύνταξη και ανακοίνωσή του ήταν κατά πολύ το ευκολότερο σκέλος. Η υλοποίησή του «έγκαιρα, στοχευμένα και συντονισμένα» από 27 χώρες και την Επιτροπή είναι το πραγματικό ζητούμενο.

Ευρωπαϊκό πακέτο διάσωσης της οικονομίας

Την Τετάρτη η Ευρωπαϊκή Επιτροπή κάλεσε τα κράτη-μέλη να ενώσουν τις δυνάμεις τους υπό πανευρωπαϊκή δέσμη μέτρων, αξίας 200 δισ. ευρώ σε μια προσπάθεια να ανααιτιάσουν την ύφεση.

Το κόστος της δέσμης μέτρων αντιστοιχεί με το 1,5% του κοινοτικού ΑΕΠ.

Καταιγιισμός κρατικών μέτρων προς στήριξη των εθνικών οικονομιών

Της ΡΟΥΜΠΙΝΑΣ ΣΠΑΘΗ

Εν μέσω εντεινόμενων προειδοποιήσεων από διεθνείς οργανισμούς, που σκιαγραφούν μια όλο και πιο ζοφερή εικόνα της παγκόσμιας οικονομίας, ένας καταιγιισμός σχεδίων τόνωσης εθνικών οικονομιών από τις δύο πλευρές του Ατλαντικού αλλά και την Ασία τείνει να μονοπωλήσει την επικαιρότητα. Τον χορό των εθνικών μέτρων στην Ευρώπη έσυρε πρώτος στην αρχή της εβδομάδας ο Βρετανός πρωθυπουργός, Γκόρντον Μπράουν, καθώς πέραν του πακέτου των 50 δισ. στερλινών που έχει εγκρίνει από τον Οκτώβριο για τη διάσωση των βρετανικού τραπεζικού τομέα, επιχειρεί να τονώσει την κατανάλωση προωθώντας δύο δημοκρατικά μέτρα: πρώτον, τη μείωση του ΦΠΑ, του φόρου που επιβαρύνει αδιακρίτως πλούσιους και φτωχούς στον ίδιο βαθμό, από το ως τώρα υφιστάμενο 17,5% στο 15% και, δεύτερον, το όχι μόνον δημοκρατικό αλλά και μάλλον ψηφοθηρικό μέτρο μιας αύξησης στον συντελεστή φόρου εισοδήματος για τα υψηλά εισοδήματα, αρχής γενομένης, όμως, από τον Απρίλιο του 2011, δηλαδή εάν και εφόσον έχουν κερδίσει και πάλι οι Εργατικοί στις εκλογές. Πολιτικοί αναλυτές έσπευσαν να μιλήσουν για επιστροφή στη δεκαετία του '70 και στην πραγματική πολιτική ταυτότητα του βρετανικού Εργατικού Κόμματος την οποία είχε αλλοιώσει ο Τόνι Μπлер από το 1997, όποτε ανέλαβε τα νήια της Βρετανίας και εισάγοντας τον όρο «Νέοι Εργατικοί» βάδισε επί 10 χρόνια στον δρόμο που είχε χαράξει η Μάργκαρετ Θάτσερ.

Φορολογικά κίνητρα

Τα μέτρα που εξήγγειλε ο Βρετανός πρωθυπουργός εντάσσονται σε μια ευρύτερη δέσμη φορολογικών κινήτρων που εκτιμάται ότι θα έχουν συνολικό κόστος ύψους τουλάχιστον

Τα μέτρα που εξήγγειλε ο Βρετανός πρωθυπουργός Γκ. Μπράουν εντάσσονται σε μια ευρύτερη δέσμη φορολογικών κινήτρων, που εκτιμάται ότι θα έχουν κόστος τουλάχιστον 20 δισ. στερλινών, ενώ η καγκελάριος Μέρκελ αν και επέμεινε ότι η Γερμανία δεν έχει ανάγκη από τέτοια μέτρα έχει ανακοινώσει από τις αρχές Νοεμβρίου πρόγραμμα ύψους 50 δισ. ευρώ που θα διοχετευθούν σε επενδύσεις για τη στήριξη της γερμανικής οικονομίας μέσα στην επόμενη διετία.

20 δισ. στερλινών, ποσοστό άνω του 1% του βρετανικού ΑΕΠ. Την ίδια ημέρα ο Γάλλος πρόεδρος, Νικολά Σαρκοζί, προσπάθησε ματαιώ να πείσει τη Γερμανίδα καγκελάριο, Άγκελα Μέρκελ, να συμπορευθεί και να εξετάσει μείωση του ΦΠΑ στη Γερμανία και σε ευρωπαϊκό επίπεδο. Η κ. Μέρκελ επέμεινε πως η Γερμανία δεν έχει ανάγκη από τέτοια μέτρα, αλλά έχει ανακοινώσει από τις αρχές Νοεμβρίου πρόγραμμα ύψους 50 δισ. ευρώ

που θα διοχετευθούν σε επενδύσεις για τη στήριξη της γερμανικής οικονομίας μέσα στην επόμενη διετία και θα καλύπτουν από φοροαπαλλαγές στην αγορά νέων αυτοκινήτων και στις επισκευές κατοικιών μέχρι έργα υποδομής και δάνεια σε επιχειρήσεις. Την περασμένη εβδομάδα, άλλωστε, συνείνεσε απρόθυμα σε πακέτο ύψους 500 δισ. ευρώ για την τόνωση του γερμανικού τραπεζικού τομέα, αλλά δέχεται φίλια και εχθρικά πυρά για

την υπέρμετρη σύνεση με την οποία αντιμετωπίζει την κρίση. Η κ. Μέρκελ έχει συμπαραταχθεί με τον υπουργό Οικονομικών, Πέερ Στάινμπερκ, κατά των φοροαπαλλαγών και οποιωνδήποτε άλλων δραστηκών μέτρων για την τόνωση της οικονομίας. Επίκειται, ωστόσο, μέσα στην εβδομάδα το συνέδριο του κόμματός της, του CDU, στο πλαίσιο του οποίου αναμένεται να υποστεί περαιτέρω πιέσεις για να προβεί σε πιο δραστήκα μέτρα, καθώς η συντηρητική πτέρυγα του Χριστιανοδημοκρατικού Κόμματος θα προτείνει σχέδιο για την προεκλογική στρατηγική του με μια σειρά νέες, ρηξίκελευθες και πιθανώς δημοφιλείς ιδέες για την οικονομία. Υπό την πίεση των μαζικών απολύσεων σε μεγάλες βιομηχανίες της Γαλλίας, όπως η Renault και La Redoute, ο Γάλλος πρόεδρος, που έχει προ ημερών εξαγγείλει σχέδιο τόνωσης του γαλλικού χρηματοπιστωτικού τομέα ύψους 360 δισ. ευρώ, δεσμεύθηκε άμεσα να παρουσιάσει μέσα τις επόμενες ημέρες δέσμη μέτρων για την τόνωση του κατασκευαστικού κλάδου και των αυτοκινητοβιομηχανιών και επιδοτήσεις για την εξασφάλιση 100.000 θέσεων εργασίας.

Τα «ξένα αρπακτικά»

Παράλληλα ανακοίνωσε τη δημιουργία κρατικού επενδυτικού κεφαλαίου που με τη στήριξη της κυβέρνησης θα αντλήσει 6 δισ. ευρώ για να περιφρουρήσει τις γαλλικές βιομηχανίες από τα «ξένα αρπακτικά». Υποσχέθηκε, επίσης, εκτεταμένες επενδύσεις σε έργα υποδομής, στην έρευνα, την καινοτομία, την παιδεία και την επαγγελματική κατάρτιση και γενικότερα δαπάνες που θα αποβούν εις όφελος των πολιτών. Στην Ιταλία, άλλωστε, η κυβέρνηση Μπερλουσκόνι, που από τις αρχές Οκτωβρίου έχει υποσχεθεί κεφάλαια σε όσες ιταλικές τράπεζες έχουν ανάγκη ρευστότητας, εκπονεί δέσμη μέτρων που προβλέπει δαπάνες

σε έργα υποδομής και φοροαπαλλαγές σε επιχειρήσεις και ιδιώτες. Ο Ιταλός πρωθυπουργός παρότρυνε, άλλωστε, τους εξοικειωμένους με την τολμηρότητά του Ιταλούς να μην αναστείλουν τις προγραμματισμένες αγορές τους, ι-σχυριζόμενος ότι η καλλιέργεια κλίματος αισιοδοξίας μπορεί να βοηθήσει περισσότερο από οποιαδήποτε δέσμη μέτρων. Στην Ασία, τις μεγαλύτερες πρωτοβουλίες έχει αναλάβει η κινεζική κυβέρνηση, η οποία αφού εξήγγειλε κρατικές δαπάνες ύψους 586 δισ. δολαρίων για τη χρηματοδότηση έργων υποδομής και κοινωνικά προγράμματα μέχρι το 2010, μέσα στην εβδομάδα ανακοίνωσε ότι έχει δεχθεί προτάσεις για έργα υποδομής συνολικής αξίας 1,4 τρισ. δολαρίων με σκοπό την τόνωση της απασχόλησης και των καταναλωτικών δαπανών. Σε ό,τι αφορά τις ΗΠΑ, ο νεοεκλεγείς πρόεδρος Μπάρακ Ομπάμα υποσχέθηκε να τηρήσει τις δεσμεύσεις της απερχόμενης κυβέρνησης με το πακέτο των 700 δισ. δολαρίων για τη διάσωση του αμερικανικού χρηματοπιστωτικού κλάδου και παράλληλα κάλεσε το Κογκρέσο να εξετάσει «επιθετικό» σχέδιο τόνωσης της αμερικανικής οικονομίας.

Μία μόλις ημέρα αργότερα, ο Αμερικανός υπουργός Οικονομικών, Χένρι Πόλσον, ανακοίνωσε πως το συνολικό κόστος των μέτρων στήριξης της μεγαλύτερης οικονομίας στον κόσμο θα ανέλθει στο ιλιγγιώδες ποσό των 7,76 τρισ. δολαρίων. Το τελευταίο πακέτο αυτό θα είναι ύψους 800 δισ. δολαρίων και θα αποτελεί εγγυήσεις για να διασφαλισθούν οι χορηγήσεις στεγαστικών και καταναλωτικών δανείων. Όπως διευκρίνισε ο κ. Πόλσον, τα 800 δισ. δολάρια θα διοχετευθούν στο τραπεζικό σύστημα των ΗΠΑ μέσω κρατικής τράπεζας, ενώ το πακέτο για τη στήριξη της οικονομίας που εκπονεί ο νέος πρόεδρος με στελέχη των Δημοκρατικών προβλέπει δημόσιες δαπάνες έως και 500 δισ. δολαρίων.

ΕΘΝΙΚΟ ΚΑΙ ΚΑΠΟΔΙΣΤΡΙΑΚΟ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΑΘΗΝΩΝ
ΚΕΝΤΡΟ ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΚΗΣ ΚΑΤΑΡΤΙΣΗΣ
Εξ Αποστάσεως Συμμητρωματική Εκπαίδευση

elearning

E-Net

ΔΙΣΤΟΧΗΜΕΝΟ ΣΥΣΤΗΜΑ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ ΠΟΙΟΤΗΤΑΣ
ΕΛΟΤ EN ISO 9001:2000 02.27/1046.1

Για περισσότερες πληροφορίες και για την υποβολή της αίτησής σας μπορείτε να πληγήθετε στην ιστοσελίδα: <http://elearn.alke.uoa.gr>

παρουσιάζουν αναλυτικά τα προγράμματα των προγραμμάτων εκπαιδευτικών προγραμμάτων. Επίσης, μπορείτε να επικοινωνήσετε με τη Γραμματεία των προγραμμάτων στα τηλέφωνα 210.36.89.354 και 210.36.89.381, ή να στείλετε e-mail στη διεύθυνση: elearn-sea@central@uoa.gr (21* Κυρίως Πρόσκλησης Ενδιαφέροντος)

Το Κ.Ε.Κ. του Πανεπιστημίου Αθηνών, συνεχίζοντας την πρωτοπορία του στο χώρο της εξ αποστάσεως (μέσω Διαδικτύου) εκπαίδευσης, εγκαινιάζει τη Νέα Γενιά Εκπαιδευτικών Προγραμμάτων:

- Οργάνωση και Διοίκηση της Εκπαίδευσης
- Επικοινωνιακή Διαχείριση Κρίσεων
- Μηχανογραφημένη Λογιστική και Ε.Γ.Λ.Σ.
- Marketing και Τεχνικές Πωλήσεων
- Διοίκηση Μικρομεσαίων Επιχειρήσεων
- Project Management
- Συναισθηματική Νοσηρόσηνη και Διοίκηση
- Customer Relationship Management - (CRM)
- Management Ταξιδιωτικών Πρακτορείων & Tour Operators
- Διαχείριση Κινδύνου
- Διοίκηση Μη Κερδοσκοπικών Οργανισμών
- Εναλλακτικές Μορφές Τουρισμού
- Ανάπτυξη Ανθρώπινου Δυναμικού

Η παρακολούθηση του προγράμματος γίνεται αποκλειστικά από το Διαδίκτυο, μέσω φιλικής προς τον χρήστη εκπαιδευτικής πλατφόρμας, ενώ περιλαμβάνει συνεχή εκπαιδευτική υποστήριξη προσαρμοσμένη στις Αρχές Εκπαίδευσης Ενηλίκων, και διαρκή αξιολόγηση της Εκπαιδευτικής Αποτελεσματικότητάς.

Το συγκεκριμένο εκπαιδευτικό μοντέλο ακολουθείται επιτυχώς για 7^η συνεχή χρονιά. Ο σχεδιασμός της νέας γενιάς προγραμμάτων ενσωματώνει σύγχρονες μεθοδολογίες εντοπισμού επαγγελματικών δεξιοτήτων, προκειμένου να επιτυγχάνεται η μεταφορά και η αξιοποίηση της γνώσης στον εργασιακό χώρο. Παράλληλα, το Πρόγραμμα εξ Αποστάσεως Εκπαίδευσης διαθέτει Πιστοποίηση Διαχείρισης Συστήματος Ποιότητας ISO.

Η επιτυχής ολοκλήρωση του προγράμματος οδηγεί στη χορήγηση Πιστοποιητικού Εξειδίκευσης ή Επιμόρφωσης. Αίτηση συμμετοχής μπορούν να υποβάλουν απόφοιτοι ΑΕΙ/ΤΕΙ, καθώς και απόφοιτοι Λυκείου με σχετική εμπειρία.

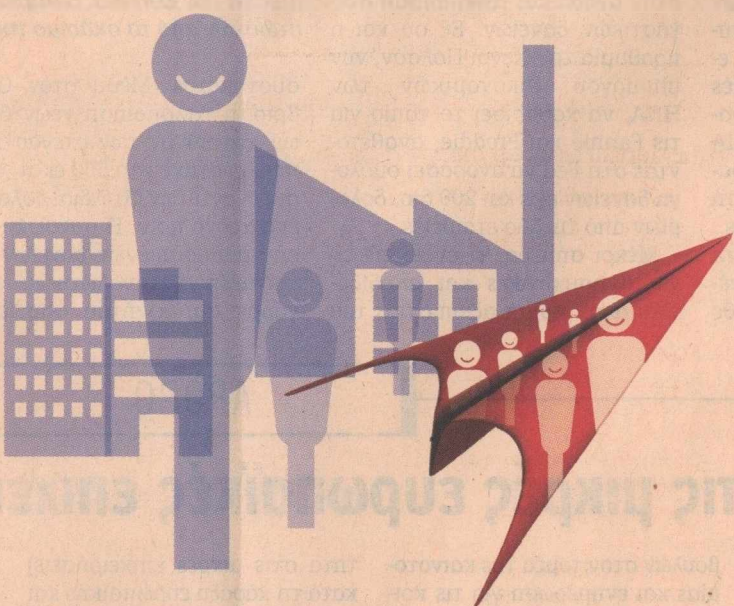
Προθεσμία Υποβολής Αιτήσεων: 22/12/2008
Έναρξη Παρακολούθησης: 5/1/2009

ΜΙΚΡΕΣ ΑΓΓΕΛΙΕΣ
Η ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ

ΓΙΑ ΟΠΟΙΑΔΗΠΟΤΕ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑ ΤΗΛΕΦΩΝΗΣΤΕ:

210 4808.166

ACS Business
σημαίνει τα πάντα σε όλες τις επιχειρήσεις.

- **ACS Νέα Υπηρεσία Αντικαταβολών:** Άμεση και εγγυημένη απόδοση εισπραττόμενων αξιών, με ηλεκτρονική κατάθεση σε τραπεζικό λογαριασμό και αυτόματη ηλεκτρονική ενημέρωση εντολέα μέσω e-mail, για γρήγορη και αξιόπιστη εξυπηρέτηση.
- **ACS Express:** Υπηρεσίες ταχείας παράδοσης προς Ελλάδα (Same Day / Next Day), αλλή και Εξωτερικό (ACS Net / World Express), που καλύπτουν τις καθημερινές ανάγκες εκατοντάδων χιλιάδων επιχειρήσεων σε 200 χώρες σε όλο τον κόσμο, προσφέροντας την καλύτερη ποιότητα στις πιο ανταγωνιστικές τιμές της αγοράς.
- **ACS Connect:** Πρόγραμμα ηλεκτρονικής διαχείρισης αλληλογραφίας για τον πλήρη έλεγχο της πορείας, του κόστους και του ιστορικού των αποστολών, αποκλειστικά για τον επαγγελματία και την επιχείρηση.
- **ACS Parcel:** Οικονομική υπηρεσία διακίνησης B2B δεμάτων που συνδυάζει παράλληλα την ασφάλεια, την ταχύτητα και την αξιοπιστία της μεγαλύτερης εταιρείας ταχυμεταφορών στην Ελλάδα.

Τα πάντα, παντού.

350! Έδρα: **ΑΣΚΛΗΠΙΟΥ 25**, (21ο χλμ. ΑΘΗΝΩΝ-ΛΑΜΙΑΣ), 145 68 ΚΡΥΟΝΕΡΙ, τηλ.: 801 500 1111 (από σταθερό με αστική χρέωση), 210 8190000, 211 5005000, fax: 210 8190311, 211 5005311, www.acscourier.gr

Ελληνας πίσω από την κατάρρευση της Citigroup

Ο ΤΟΜ ΜΑΧΑΙΡΑΣ, γιος μεταναστών που με τις επενδυτικές επιλογές του οδήγησε τον αμερικανικό κολοσσό στα πρόθυρα της χρεοκοπίας

Της **ΚΑΤΕΡΙΝΑΣ ΚΑΠΕΡΝΑΡΑΚΟΥ**

Μια φορά κι έναν καιρό ήταν ένας πρίγκιπας. Όλοι γύρω του περίμεναν πως ο βασιλιάς, ο οποίος τον εμπιστευόταν και συνεργαζόταν άρμονικά μαζί του, όταν ερχόταν ο καιρός, θα του παρέδιδε το στέμμα και το βασίλειο. Δυστυχώς, όμως, το παραμύθι δεν έχει αίσιο τέλος. Ο βασιλιάς και ο πρίγκιπας έφυγαν κακόν κακώς πριν από ένα χρόνο. Εξαιτίας των δικών τους χειρισμών το βασίλειό τους διαλύθηκε πριν από λίγες ημέρες, τα σαθρά του θεμέλια έγιναν σκόνη. Οι έκπτωτοι δεν είναι άλλοι από τον ελληνικής καταγωγής «πρίγκιπα» Τομ Μαχαίρα και τον «Βασιλιά» Τσαρλς Πρινς. Όσο για το «Βασίλειό» τους, αυτό ακούει στο όνομα Citigroup.

Ο πάλαι ποτέ κολοσσός του χρηματοπιστωτικού κλάδου με στοιχεία ενεργητικού 2 τρισεκατομμυρίων δολαρίων και δραστηριότητες σε περισσότερες από 100 χώρες του κόσμου σήμερα διασώζεται από την αμερικανική κυβέρνηση με ένα πρόγραμμα 326 δισεκατομμυρίων δολαρίων - εξ αυτών τα 306 δισεκατομμύρια δολάρια αφορούν εγγυήσεις σε επικίνδυνα περιουσιακά στοιχεία και τα 20 δισ. δολάρια ένεση ρεστού. Ο νυν διευθύνων σύμβουλος της Citigroup Βίκραμ Πάντιτ κατηγορεί την προηγούμενη διοίκηση για «εξωφρενικά εκτεταμένη έκθεση σε επισφαλή επενδυτικά προϊόντα».

Η μετοχή της Citigroup έχει απολέσει άνω του 60% και έχουν ανακοινωθεί 75.000 απολύσεις. Οι ζημιές της από δια-

γραφές επισφαλών περιουσιακών στοιχείων και από προβλέψεις για κάλυψη μελλοντικών απωλειών υπερβαίνουν τα 65 δισεκατομμύρια δολάρια. Σχεδόν τα 33 δισεκατομμύρια δολάρια προέρχονται από τα -πλήρως απαξιωμένα πλέον- ενυπόθηκα ομόλογα, τα οποία κατήρτισε η ομάδα του Τομ Μαχαίρα, του πάλαι ποτέ πανίσχυρου επικεφαλής των παγκοσμίων δραστηριοτήτων της Citigroup στις κεφαλαιαγορές.

Ο πρώην διευθύνων σύμβουλος της Citi, Τσαρλς Πρινς, βρίσκεται σε αυτόν για να εξασφαλίσει ρυθμούς αύξησης κερδών 10% ετησίως, ώστε να συνεχίσει την κερδοφόρο πορεία του προκατόχου του και ιδρυτή του ομίλου, Σάνφορντ Γουέλ. Ο Τομ Μαχαίρας, ο οποίος έκαιρε μεγάλης εκτιμήσεως στη Γουέλ Στρίτ, ήταν προϊστάμενος 8.500 υπαλλήλων επί συνόλου 307.000 της Citigroup. Ωστόσο, τα έσοδα του δικού του τμήματος έφθαναν το 25% των συνολικών. Επιπλέον, διέθετε τέτοιες ικανότητες στη διοίκηση και τη διεκπεραίωση κερδοφόρων συναλλαγών και τέτοια επιρροή, ώστε πολλοί να τον βλέπουν ως διάδοχο του Τσαρλς Πρινς.

Η αρχή του κακού

Ανεξαρτήτως του πώς εξελίχθηκαν τα πράγματα, ένα είναι βέβαιο, ότι ο Τομ Μαχαίρας είχε τις χρηματιστηριακές συναλλαγές... στα γονιδια του. Μετανάστες δεύτερης γενιάς στις Ηνωμένες Πολιτείες μεγάλωσε στο Σικάγο. Στα δεκατέσσερά του έκανε την πρώτη του επένδυση με όσα χρήματα είχε μαζέψει, δουλεύοντας στη διάρκεια των

Ο αποκαλούμενος άλλοτε και «μάγος» της Citigroup, Τομ Μαχαίρας (ένθετη φωτ.) που κατηγορείται, μαζί με άλλα πρώην στελέχη της, από το νυν διευθύνοντα σύμβουλο του ομίλου για «εξωφρενικά εκτεταμένη έκθεση σε επισφαλή επενδυτικά προϊόντα».

καλοκαιρινών διακοπών. Το ποσό ανερχόταν σε δυο-τρεις χιλιάδες δολάρια. Ο τολμηρός έφηβος τα τοποθέτησε σε μία και μοναδική μετοχή της εταιρείας Bally Manufacturing και τριπλασίασε. Δεν είχε, όμως, την ίδια τύχη, όταν φοιτούσε στο Πανεπιστήμιο της Νορτ Νταμ και έχασε και τις 2.500 δολάρια, που είχε λάβει ως σπουδαστικό δάνειο.

«Πάντοτε ήμουνα παθιασμένος με τις αγορές και τη διαπραγμάτευση τίτλων», παραδέχεται ο ίδιος. Αυτή του η κλίση τον οδήγησε από την αγορά εμπορευμάτων του Σικάγου το 1983 στη Salomon Brothers το 1984, η οποία το 1997 εξαγορά-

στηκε από την Travellers Group του Σάνφορντ Γουέλ. Με εφελτήριο αυτόν τον όμιλο και μία σειρά εξαγορών συγκρότησε τη Citigroup. Ο κ. Γουέλ ενίσχυσε την κερδοφορία του ομίλου του, κάνοντας δραστηκές περικοπές στις δαπάνες και το προσωπικό των εταιρειών, που εξαγόραζε, και βασίζόμενος στις δραστηριότητες των πιστωτικών καρτών και των καταναλωτικών δανείων.

Στην εποχή του Τσαρλς Πρινς τα δεδομένα άλλαξαν. Το σύστημα, που οικοδομήθηκε από τον ίδιο, τον σύμβουλό του και πρώην υπουργό Οικονομικών των ΗΠΑ, Ρόμπερτ Ρούμπιν και τον Τομ Μαχαίρα, ευθύνεται για

τη σημερινή αποδιάρθρωση της Citigroup. Η επιμονή του κ. Ρούμπιν για άρση των περιορισμών για τις δραστηριότητες τραπεζών, ασφαλιστικών εταιρειών και χρηματιστηριακών οίκων στις αγορές δυσνόητων και αδιαφανών επενδυτικών προϊόντων γέννησε γιγαντιαία κέρδη και προκάλεσε εξίσου γιγαντιαίες ζημιές.

Παρ' όλα αυτά, το σύστημα αυτοαναπαράγεται, πιθανώς γιατί στερείται ενός εσωτερικού μηχανισμού αξιολόγησης και αυτοελέγχου. Ο Ρόμπερτ Ρούμπιν, ένας από τους βασικούς υπεύθυνους για την αποτυχία της Citigroup, συμμετέχει ενεργά στη διαμόρφωση του νέου

οικονομικού σκηνικού στις ΗΠΑ. Οντας σύμβουλος του Μπαράκ Ομπάμα, του συνέστησε τους δικούς του ανθρώπους για να στελεχωθεί το οικονομικό του επιτελείο.

Ανύπαρκτοι έλεγχοι

Στη Citigroup τα τρία υψηλόβαθμα στελέχη Πρινς, Ρούμπιν και Μαχαίρας, επιζητούσαν υψηλές αποδόσεις, αναλαμβάνοντας όσο το δυνατόν περισσότερους επενδυτικούς κινδύνους υπό συνθήκες πολύ χαλαρών ελέγχων και μηδαμινή λογοδοσία. Από το 2003 μέχρι το 2006 ο όμιλος επένδυσε τουλάχιστον ένα δισεκατομμύριο δολάρια για να επεκτείνεται και να ενισχύσει τις δραστηριότητες ομολόγων, ενυπόθηκων τίτλων και προϊόντων παγίου εισοδήματος, τις οποίες επόπτευε ο κ. Μαχαίρας. Μεγάλο τμήμα των εν λόγω εξαγορών συνδύαζε με την αγορά ακινήτων και τα επισφαλή στεγαστικά δάνεια. Πολλά ομόλογα εντάσσονταν σε πιστωτικά παράγωγα (CDO), τα οποία μεταλλάσσονταν σε περίπλοκα επενδυτικά οχήματα.

Σήμερα πολλοί άνθρωποι της ίδιας της Citigroup, οι οποίοι διατηρούν την ανωνυμία τους, επισημαίνουν ότι η τράπεζα στον βωμό των τεράστιων κερδών υποτιμούσε συστηματικά τους επενδυτικούς κινδύνους. Ακόμα χειρότερα, όταν η διοίκηση του χρηματοπιστωτικού ομίλου αποφάσισε την επιθετική επέκτασή σε ριψοκίνδυνα και κερδοφόρα επενδυτικά προϊόντα συσχετιζόμενα με την αγορά ακινήτων, δεν λάμβανε ως υπόθεση εργασίας μια ενδεχόμενη κατάρρευση της. Επιπλέ-

ον, είχε εναποθέσει την αξιολόγηση των κινδύνων σε εξωτερικούς παράγοντες, τις διεθνείς εταιρείες αξιολόγησης. Η Κεντρική Τράπεζα των ΗΠΑ είχε εγκალήσει τη Citigroup για πλημμελείς μηχανισμούς ελέγχου και αξιολόγησης των κινδύνων.

Η κατάσταση ήταν μάλλον καωτική. Ο Ντέιβιντ Μπούσνελ, ήταν το ανώτατο στέλεχος της Citigroup αρμόδιο για την αποτίμηση και διαχείριση επενδυτικών κινδύνων. Μαζί με τον Τομ Μαχαίρα και τον «υπαρχηγό» του Ράντολφ Μπάρκερ είχαν αναρριχθεί από παλιά στην ιεραρχία των χρηματοπιστωτικών ομίλων. Μπούσνελ και Μπάρκερ ψάρευαν μαζί και τους ένωσε στενή φιλία. Κάθε φορά, που ο Τομ Μαχαίρας ήθελε να εισέλθει σε νέες αγορές αμφίβολων τίτλων, ο Ράντολφ Μπάρκερ αναλάμβανε να πείσει τον Ντέιβιντ Μπούσνελ κι εκείνος δεν έκανε και πολλές ερωτήσεις - πιθανώς να αγνοούσε το πόσο εκτεθειμένη ήταν η Citigroup.

Σίγουρα το αγνοούσε μέχρι τελευταία στιγμή και ο διευθύνων σύμβουλος του ομίλου, Τσαρλς Πρινς. Πρώτη φορά έπαιξε για τους ενυπόθηκους τίτλους τον Σεπτέμβριο 2007. Τότε ενημερώθηκε από τον Τομ Μαχαίρα ότι η Citigroup διαθέτει ενυπόθηκα περιουσιακά στοιχεία 43 δισεκατομμυρίων δολαρίων, αλλά δεν συντρέχει λόγος ανησυχίας. Ο Νοέμβριο 2007 η Citi ανέφερε ότι οι ζημιές από τις διαγραφές αυτών των επισφαλών στοιχείων ανέρχονται σε 11 δισ. δολάρια έναντι αρχικώς εκτιμήσεως 1,3 δισ.δολαρίων. Οι αποχωρήσεις των ηγετικών στελεχών ήταν θέμα ημερών.

Πώς έσκασε η φούσκα των τιτλοποιήσεων

Της **ΖΩΡΖΕΤ ΖΟΛΝΤΑ**

Η **αγορά** τιτλοποιήσεως φαινόταν ο ιδανικός τρόπος για να επεκταίνουν επιθετικά οι τράπεζες τη βάση των δανείων πέρα από τα αυστηρά όρια των καταθέσεων. Το τίμημα, όμως, ήταν η δημιουργία μιας πλασματικής αγοράς ρευστού που οδήγησε μέσα σε έναν χρόνο τον τραπεζικό κλάδο σε απώλειες και διαγραφές 966 δισ. δολαρίων.

Η κεφαλαιοποίηση στοιχείων του ενεργητικού, δηλαδή πάσης φύσεως δανείων, ήταν η ιδανική φόρμουλα για να επιτύχουν οι τράπεζες την άμεση επέκταση των δραστηριοτήτων τους, ικανοποιώντας και τους υπόλοιπους παίκτες του συστήματος, οι οποίοι εμπορευόνταν αυτά τα σκιάδη ομόλογα, τα ενομωμάτων σε πιστωτικά παράγωγα (CDOs) και μετά σε δυσνόητα επενδυτικά οχήματα.

Μοναδική δικλίδιά ασφαλείας στις απώλειες ήταν η αγορά ασφάλισης ομολόγων, δηλαδή αυτών των credit default swaps. Ο Τιμοθι Γκέντερ, ο οποίος θα αναλάβει το υπουργείο Οικονομικών των ΗΠΑ με την κυβέρνηση του νεοεκλεγέντος Μπαράκ Ομπάμα, είχε τονίσει προ ετών την ανάγκη στενότερης εποπτείας αυτής της

αγοράς, η οποία οδήγησε την AIG σε κατάρρευση για να τη σώσει, τελικά, το αμερικανικό κράτος.

Η μέθη της υπεραξίας πέρασε και η δεκαπεντάμηνη χρηματοπιστωτική κρίση συνεχίζει να είναι καταστροφική. Ο νυν υπουργός Οικονομικών, Χένρι Πόλσον, φαίνεται ότι φοβάται τη στιγμή της τελικής πτώσεως περισσότερο από όλους. Το τελευταίο πακέτο των 800 δισ. δολαρίων είναι ένας τρόπος αποφυγής των επιπτώσεων από το σκάσιμο μιας φούσκας. Τη φούσκα της αγοράς τιτλοποίησης, οι διαστάσεις της οποίας απλώθηκαν από τη Λάρισα στην Ελλάδα μέχρι τους απόμακρους δήμους της Νορβηγίας.

Λάθος εκτίμηση

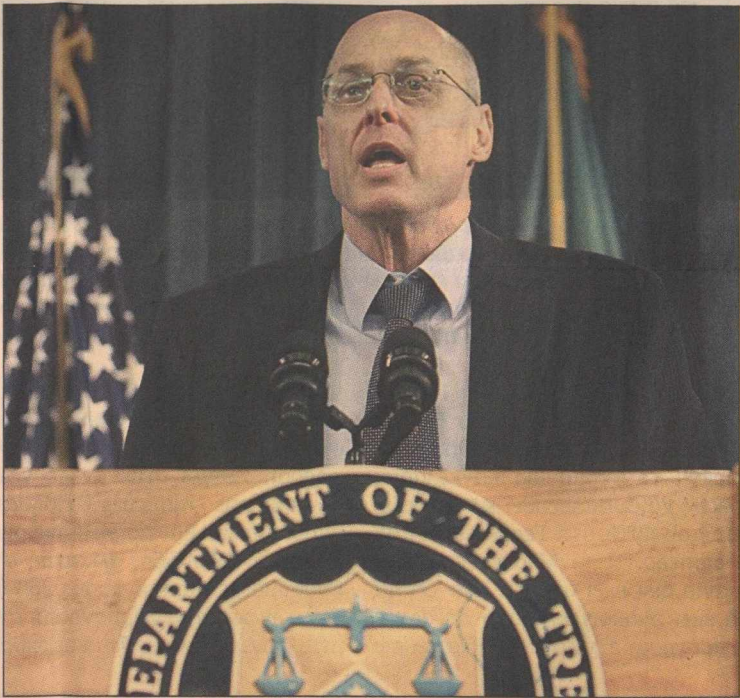
Όλα αυτά τα στρώματα χρέους κρέμονταν μέχρι και προ δύο ετών από μια λεπτή κλωστή, δηλαδή τις υψηλές τιμές των ακινήτων και τη βολική εκτίμηση ότι θα συνεχίζαν να ανεβαίνουν. Λάθος εκτίμηση. Τον Σεπτέμβριο οι τιμές των μονοκατοικιών στο 20 μεγαλύτερα αστικά κέντρα των ΗΠΑ υποχώρησαν κατά 17,4%, παρατηνώντας την ήδη διετή ύφεση στην αμερικανική αγορά στέγης.

Σημειώθων ότι η τιτλοποίηση στεγαστικών δανείων ήταν ανέκαθεν πιο διαδεδομένη από κάθε

άλλη κατηγορία δανείων. Από το 1976, τα στεγαστικά δάνεια που περνούσαν στη δευτερογενή αγορά μέσω τιτλοποιήσεως περιορίζονταν στο 28 δισ. δολάρια. Μέχρι το 2003, η αξία τους είχε αυξηθεί 150 φορές, στα 4,2 τρισ. δολάρια. Την ίδια περίοδο τα υφιστάμενα στεγαστικά δάνεια αυξήθηκαν από τα 489 δισ. στα 7,3 τρισ. δολάρια. Πολλά από αυτά είχαν δοθεί σε δανειολήπτες με χαμηλά κριτήρια πίστωσης.

Βασικό ρόλο σε αυτήν την αυξητική τάση διαδραμάτισε και η συρρίκνωση της βάσης καταθέσεων, δεδομένου ότι μέσα σε αυτήν την περίοδο δημιουργήθηκαν και άλλες εναλλακτικές επενδύσεις ρευστού για τους πελάτες των τραπεζών. Οι Fannie Mae και Freddie Mac, οι οποίες πέρασαν προ μηνών στον έλεγχο του κράτους, παίζουν κεντρικό ρόλο στην αγορά και τιτλοποίηση στεγαστικών δανείων. Εξ ου και η προθυμία του Χένρι Πόλσον, νυν υπουργού Οικονομικών των ΗΠΑ, να καθαρίσει το τοπίο για τις Fannie και Freddie, αναθέτοντας στη Fed να αγοράσει ομόλογα δανείων έως και 200 δισ. δολαρίων από τις δύο εταιρείες.

Μέχρι σήμερα, οι ενδείξεις είναι ανησυχητικές και αποδίδονται στην κρίση αξιοπιστίας του

Ο νυν υπουργός Οικονομικών, Χένρι Πόλσον, φαίνεται ότι φοβάται τη στιγμή της τελικής πτώσεως περισσότερο από όλους. Το τελευταίο πακέτο των 800 δισ. δολαρίων είναι ένας τρόπος αποφυγής των επιπτώσεων από το σκάσιμο της φούσκας των τιτλοποιημένων.

συστήματος. Μέσα στον Οκτώβριο, η τιτλοποίηση νέων δανείων, όχι μόνον των στεγαστικών, περιορίστηκε στα 500 εκατ. δολάρια έναντι των 50,7 δισ. δολαρίων ένα χρόνο πριν. Η συνολική αγορά τιτλοποιημένων δανείων στεγαστικών, καταναλωτικών και αγοράς αυτοκινήτου αποτιμάται

στα 2,5 τρισ. δολάρια. Δεν είναι τυχαίο, λοιπόν, που οι Morgan Stanley, Goldman Sachs, Merrill Lynch και Bear Stearns συμβίβαστηκαν με την ταυτότητα της εμπορικής τράπεζας. Ο λόγος ήταν να αποκτήσουν πρόσβαση στο υπαρκτό χρήμα των Αμερικανών καταθετών και φορολογουμένων.

Το 58% της RBS περνά υπό τον έλεγχο του βρετανικού κράτους

Ενα χρόνο πριν, η Royal Bank of Scotland (RBS) ηγέτο κοινοπραξίας που πραγματοποιούσε τη μεγαλύτερη εξαγορά στην ιστορία του τραπεζικού κλάδου. Σήμερα, το βρετανικό κράτος αποκτά πλειοψηφικό μερίδιο στο μετοχικό κεφάλαιο της RBS, εξαγοράζοντας μετοχές αξίας 20 δισ. στερλινών. Ο πρωθυπουργός της Βρετανίας, Γκόρντον Μπράουν, αναγκάστηκε να παρέμβει και να υλοποιήσει μέρος του σχεδίου διάσωσης των 37 δισ. στερλινών για τη στήριξη του τραπεζικού κλάδου, αφού η αύξηση μετοχικού κεφαλαίου που επιχείρησε η τράπεζα στέφθηκε με αποτυχία.

Αναλυτικότερα, οι επενδυτές εξαγόρασαν μόνον 56 εκατομμύρια μετοχές της RBS στην τιμή των 65,5 πεννών, αφήνοντας απούλητες 22,9 δισ. κοινές μετοχές, τις οποίες εξαγοράζει το βρετανικό κράτος μαζί με προνομιούχες μετοχές 5 δισ. στερλινών. Το μερίδιο που αποκτά το κράτος στο μετοχικό κεφάλαιο της RBS ανέρχεται στο 58% του συνόλου. Τον Ιούνιο, η RBS είχε αντλήσει ήδη 12,3 δισ. στερλίνες, ενώ η κεφαλαιοποίησή της έχει υποχωρήσει φέτος κατά 85% υπό το βάρος της δεκαπεντάμηνης και πλέον πιστωτικής κρίσης. Αναμένεται να ακολουθήσουν οι Lloyds και HBOS με ανάλογη διαδικασία.

Η εξαγορά της ολλανδικής ABN Amro από τις RBS, Santander και Fortis έναντι 70 δισ. ευρώ είχε ήδη θέσει σε μεγάλη δοκιμασία τις δυνάμεις της κοινοπραξίας, με τη χρηματοπιστωτική κρίση να ξεσπά, σχεδόν, αμέσως μετά τη σύναψη της συμφωνίας. Πάντως, η ισπανική Santander ανακοίνωσε ότι η αύξηση μετοχικού κεφαλαίου της 7,2 δισ. ευρώ καλύπτεται πλήρως από τους επενδυτές. Bloomberg

ΑΡΘΡΟ

«Να δοθεί προτεραιότητα στις μικρές ευρωπαϊκές επιχειρήσεις»

Του **ΓΚΙΝΤΕΡ ΦΕΡΧΟΪΚΕΝ***

Στην **οικονομία** αγοράς η ευημερία βασίζεται ανάκαθεν στην επιχειρηματικότητα και, συγκεκριμένα, στα 23 εκατομμύρια μικρών και μεσαίων επιχειρήσεων (μμε) που παρέχουν σχεδόν το 70% των θέσεων απασχόλησης του ιδιωτικού τομέα στην Ευρώπη και που δημιουργούν την συντριπτική πλειοψηφία νέων θέσεων απασχόλησης στην Ευρωπαϊκή Ένωση την τελευταία δεκαετία.

Η εκμετάλλευση του δυναμικού των ΜΜΕ μπορεί να δώσει νέα ώθηση στην ανάπτυξη τη στιγμή που είναι πιο απαραίτητη από ποτέ. Οι πρόσφατες εξελίξεις στις χρηματοδοτήσεις έχουν κλονίσει βαθιά την εμπιστοσύνη στη λειτουργία της παγκόσμιας οικονομίας. Μετά το σοκ που προκάλεσε η απότομη αύξηση των τιμών πρώτων υλών, της ενέργειας και των τροφίμων, οι επιχειρήσεις, μικρές και μεγάλες, αντιμετωπίζουν προβλήματα ρευστότητας και πίστωσης παρόμοια με τη μείωση της ζήτησης για τα προϊόντα και τις υπηρεσίες τους. Δεν εκπλήσσει επο-

μένως το γεγονός ότι τόσο οι πολίτες όσο και οι επιχειρήσεις περριμένουν από τους πολιτικούς να αναλάβουν τις ευθύνες τους και να βοηθήσουν στην εξεύρεση λύσης.

Μετά την εφαρμογή της πολιτικής για τις μμε που θεσπίστηκε από το 2005, έχουμε κάποια σταθερά αποτελέσματα. Στα περισσότερα κράτη-μέλη, τα «μνοαπνευθυντικά» κέντρα ενημέρωσης (one-stop-shop) είναι σήμερα στην υπηρεσία των επιχειρηματιών που επιθυμούν να συστάσουν μια επιχείρηση και, παρόλληλα, έχουν καθιερωθεί απλοστευμένες διαδικασίες για τις νέες επιχειρήσεις.

Παραδείγματα χάριν, η Ελλάδα έχει σημειώσει σημαντική πρόοδο, απλοστευώντας τις διαδικασίες αδειοδότησης και εκκίνησης, μειώνοντας τον χρόνο που χρειάζεται για τη σύσταση μιας νέας επιχείρησης από 38 σε 15 ημέρες και το κόστος κατά 20%. Επιπλέον, μια κοινοτική υπηρεσία στήριξης επιχειρήσεων, το δίκτυο Enterprise Europe, βοηθά τις μμε με πρακτικές επιχειρηματικές συμβουλές, εκδηλώσεις επαφών, παροχή συμ-

βουλών στον τομέα της καινοτομίας και ενημέρωση για τις κοινοτικές πολιτικές. Σήμερα, περισσότερο από ποτέ, η ισχύς της Ε.Ε. ως πλατφόρμας για αμοιβαία μάθηση πρέπει να αναδειχθεί. Καλούνται όλοι να μοιραστούν τις βέλτιστες πρακτικές τους με άλλους και να μάθουν από την πείρα τους. Είναι πεπεισμένος ότι οι πρόσφατες προσπάθειες της Ελλάδας για απλοστευση των διαδικασιών σύστασης νέων επιχειρήσεων θα είναι χρήσιμες σε όλους.

Η συνεισφορά των επιχειρηματιών

Όποια και αν είναι η κατάσταση της χώρας, πρέπει να έχουμε έναν κοινό στόχο: μεγαλύτερη αναγνώριση της συνεισφοράς των επιχειρηματιών στο κοινωνικό σύνολο. Οι θέσεις απασχόλησης δεν δημιουργούνται από πολιτικούς, αλλά από ανθρώπους που είναι διατεθειμένοι να διακινδυνεύσουν και να καταπιαστούν με νέα εγχειρήματα. Για τον λόγο αυτό η στρατηγική του νόμου για τις μικρές επιχειρήσεις να ασπαστεί την αρχή «Think Small First» (προτεραιό-

τητα στις μικρές επιχειρήσεις) κατά τη χάραξη ευρωπαϊκής και εθνικής πολιτικής, είναι πιο απαραίτητη από ποτέ. Για να γίνει πραγματικότητα, όλοι οι παράγοντες στην Ε.Ε. πρέπει να βοηθήσουν τις μμε να ελευθερώσουν πόρους που θα επενδύσουν σε παραγωγικές δραστηριότητες. Είναι ζωτικής σημασίας για τις κυβερνήσεις, τις περιφέρειες και τις τοπικές αρχές της Ε.Ε. να καταβάλλουν κοινές προσπάθειες για να απελευθερώσουν το δυναμικό των μμε. Ο νόμος για τις μικρές επιχειρήσεις, ο οποίος αποτελεί αντικείμενο συζητήσεων μεταξύ των κρατών-μελών, είναι το σχέδιο για μια ισχυρή πολιτική δέσμευση.

Στο πλαίσιο αυτό, έχουμε ήδη υποβάλει σημαντικές νομοθετικές προτάσεις για τη μείωση του ΦΠΑ σε ορισμένους τομείς υψηλής ένταξης εργασίας και για την καθιέρωση του νέου καταστατικού ευρωπαϊκής ιδιωτικής εταιρείας, έτσι ώστε να διευκολυνθούν οι διασυνοριακές δραστηριότητες των μμε. Επίσης, έχουμε αναθεωρήσει τους κανόνες περί κρατικών ενισχύ-

σεων, παρέχοντας στις εθνικές και περιφερειακές αρχές μεγαλύτερη ελευθερία για τη στήριξη των μμε.

Στο χρηματοπιστωτικό μέτωπο, εργαζόμαστε σε ευρωπαϊκό επίπεδο για να βοηθήσουμε τις μμε να αντιμετωπίσουν τις ζοφερές συνέπειες της τραπεζικής κρίσης. Η Ευρωπαϊκή Τράπεζα Επενδύσεων συγκεντρώνει ένα επιπλέον ποσό 15 δισ. ευρώ, που σημαίνει ότι σχεδόν 30 δισ. ευρώ θα διατεθούν το διάστημα 2008-2011 για τη βελτίωση της πρόσβασης των μμε στη χρηματοδότηση με μορφή δανείων ή επιχειρηματικών κεφαλαίων ή και των δύο. Τα μέτρα αυτά είναι απολύτως απαραίτητα για την αποκατάσταση της χρηματοδοτικής ικανότητας των τραπεζών έναντι των μμε. Στην Ελλάδα, η κυβέρνηση ανήγγειλε προσφορά σχέδιο 28 δισ. ευρώ για τη στήριξη των τραπεζών μέσω εγγυήσεων και ενίσχυσης του κεφαλαίου. Μια ειδικά διευκόλυνση θα διασφαλίσει διαρκή ρευστότητα στις μμε σε μια εποχή που τη χρειάζονται τα μέγιστα.

Η συμφωνία της Ευρωπαϊκής Ένωσης να αναλάβει κοινή δρά-

Ο κ. Γκίντερ Φερχοϊγκεν υποστηρίζει ότι όποια και αν είναι η κατάσταση της χώρας, πρέπει να έχουμε έναν κοινό στόχο: μεγαλύτερη αναγνώριση της συνεισφοράς των επιχειρηματιών στο κοινωνικό σύνολο.

ση για να τονώσει την ανάπτυξη και την απασχόληση είναι ένδειξη της αποφασιστικότητας της επιθετικότητας της να αντιμετωπίζουν την οικονομική επιβράδυνση προς όφελος της ανάπτυξης και της απασχόλησης.

Είναι καιρός για να εντείνουμε τις προσπάθειές μας για να βοηθήσουμε τις επιχειρήσεις μας να αντιμετωπίσουν την οικονομική επιβράδυνση προς όφελος της ανάπτυξης και της απασχόλησης.

* Ο κ. Γκίντερ Φερχοϊγκεν είναι αντιπρόεδρος της Ευρωπαϊκής Επιτροπής, αρμόδιος για τις επιχειρήσεις και τη βιομηχανική πολιτική.